

BH TELECOM D.D. SARAJEVO

Finansijski izvještaji za godinu

koja je završila 31. decembra 2018. i

izvještaj nezavisnog revizora

SADRŽAJ

	<i>Stranica</i>
Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje	1
Izveštaj nezavisnog revizora	2 – 4
Bilans uspjeha	5
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti	6
Izveštaj o finansijskoj poziciji	7 – 8
Izveštaj o promjenama u kapitalu	9
Izveštaj o novčanim tokovima	10
Napomene uz finansijske izvještaje	11 – 59

Odgovornost za finansijske izvještaje

Uprava je dužna da sastavlja i podnosi računovodstvene izvještaje za svaki finansijski period sukladno Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, koji pružaju istinit i fer pregled stanja i rezultate poslovanja BH Telecom d.d. Sarajevo za navedeno razdoblje.

Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava opravdano očekuje da će Društvo u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima. Iz tog razloga Uprava i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvaćaju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje sukladno važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima; i
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Društvo nastaviti poslovanje nije primjerena.

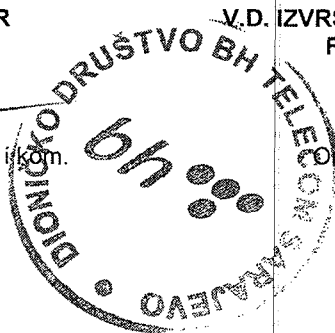
Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom točnošću prikazuju finansijski položaj Društva. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Društva, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prijevare i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Uprave

V.D. GENERALNI DIREKTOR

mr. Sedir Kahriman, dipl.ing. saob. i kom.

BH Telecom d.d. Sarajevo
Franca Lehara 7
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
23. maj 2019. godine

V.D. IZVRŠNI DIREKTOR ZA EKONOMSKO
FINANSIJSKE POSLOVE

Othideja Junuzović, dipl.ecc.

Izveštaj neovisnog revizora

Dioničarima BH Telecom d.d. Sarajevo

Mišljenje

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja BH Telecom d.d. Sarajevo (u daljnjem tekstu "Društvo"), koji se sastoje od izvještaja o finansijskoj poziciji na dan 31. decembra 2018. godine, bilansa uspjeha i izvještaja o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o promjenama na kapitalu i izvještaja o novčanim tijekovima za godinu koja je tada završila, i napomena uz finansijske izvještaje, koje sadrže i sažeti prikaz značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Društva na dan 31. prosinca 2018. godine, te njegovu finansijsku uspješnost i novčane tokove za godinu koja je tada završila u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju nezavisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*. Nezavisni smo od Društva u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Federaciji Bosne i Hercegovine i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja, koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Priznavanje prihoda od telekomunikacijskih usluga

Prihodi od prodaje za 2018. godinu se sastoje od prihoda po različitim osnovama, a odnose se na veliki broj različitih usluga. Zbog velike materijalne značajnosti kao i složenosti sistema, velike količine podataka koja se obrađuje, kao i postojanje rizika u vezi točnosti evidentiranih prihoda, našu pažnju smo usmjerili na ovo područje.

Pogledati Napomenu 3. Temeljne računovodstvene politike – Priznavanje prihoda i Napomenu 6. Prihodi.

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, skraćeno DTTL, poznat i pod nazivom „Deloitte Global”, pravnu osobu osnovanu prema pravu Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske (izvorno „UK private company limited by guarantee”) i mrežu njegovih članova i s njima povezanih subjekata. DTTL i svaki njegov član su pravno odvojeni i samostalni subjekti. Usluge klijentima ne pruža DTTL. Detaljan opis DTTL-a i njegovih članova možete pronaći na adresi www.deloitte.com/ba/o-nama.

U Bosni i Hercegovini usluge pružaju Deloitte d.o.o. i Deloitte Advisory Services d.o.o., pod zajedničkim nazivom „Deloitte Bosna i Hercegovina”, subjekti povezani pod krovnom firmom Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Bosna i Hercegovina je među vodećim davateljima profesionalnih usluga u zemlji, koje obuhvaćaju usluge revizije, porezne usluge, konsultantske usluge, usluge finansijskog savjetovanja i pravne usluge koje pruža više od 60 domaćih i inozemnih stručnjaka.

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tijekom naše revizije

Naš revizijski pristup je obuhvatio testiranje kontrola i kao i primjenu različitih supstantivnih i analitičkih postupaka kao i procjenu analize utjecaja na Međunarodnog standarda financijskog izvještavanja 15 „Prihodi po ugovorima s kupcima“ (u daljem tekstu „MSFI 15“). Posebna pažnja je usmjerena na procjenu informatičkog okruženja vezanog za fakturisanje i mjerenje, kao i druge relevantne sisteme koji podržavaju računovodstveno praćenje prihoda kao i procjenu dizajna procesa postavljenih za obračun transakcija u skladu s novim standardom i IT sistema kako bi se podržala provedba novih zahtjeva.

Provjerili smo dizajn i implementaciju te testirali operativnu efikasnost ključnih kontrola identificiranih kao značajne za naše dokazne postupke u procesu testiranja prihoda. Testirane su i automatske kontrole koje uključuju informatičke sisteme vezane za praćenje prihoda.

Uvjerili smo se da su sistemi i procesi koje je uspostavila Uprava te izrađene procjene i pretpostavke dovoljno dokumentirani i potkrijepljeni kako bi se osiguralo da je utjecaj početne primjene MSFI-a 15 pravilno priznat i objavljen.

Ostala pitanja

Financijske izvještaje Društva za godinu koja je završila 31. decembra 2017. revidirao je drugi revizor, koji je 8. maja 2018. godine izrazio nemodifikovano mišljenje na te izvještaje.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja kao i za one interne kontrole koje Uprava smatra neophodnim za pripremanje financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške.

U sastavljanju financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja (nastavak)

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

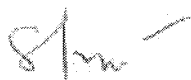
Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s nezavisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvještaju neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba saopćiti u našem izvještaju nezavisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice saopćenja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog saopćenja.

Partner u reviziji odgovoran za angažman koji rezultira ovim izvještajem nezavisnog revizora je Sabina Softić.

Sead Bahtanović, direktor i ovlaštenu revizor

Deloitte d.o.o.
Zmaja od Bosne 12c
Sarajevo, Bosna i Hercegovina
23. maj 2019. godine

Sabina Softić, partner i ovlaštenu revizor

BH Telecom d.d. Sarajevo
Bilans uspjeha za godinu koja je završila 31. decembra 2018.
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	2018.	2017.
Prihodi od prodaje	6	478.233	496.822
Ostali prihodi	7	8.226	7.625
Ukupno operativni prihodi		<u>486.459</u>	<u>504.447</u>
Promjene u zalihama gotovih proizvoda i proizvodnje u toku		305	(356)
Kapitalizirani vlastiti rad	8	4.408	6.564
Troškovi materijala i nabavna vrijednost prodane robe		(52.344)	(50.570)
Troškovi zaposlenih	8	(122.567)	(127.421)
Amortizacija	13,14	(108.864)	(115.971)
Ostali operativni troškovi	9	(149.540)	(160.993)
Ukupno operativni rashodi		<u>(428.602)</u>	<u>(448.747)</u>
Rezultat od operativnih aktivnosti		<u>57.857</u>	<u>55.700</u>
Finansijski prihodi	10	5.735	7.823
Finansijski rashodi		(9)	(468)
Neto finansijski prihodi		<u>5.726</u>	<u>7.355</u>
Dobit prije poreza		<u>63.583</u>	<u>63.055</u>
Porez na dobit	11	(7.382)	57
Dobit za godinu		<u>56.201</u>	<u>63.112</u>
Zarada po dionici (u KM)	12	<u>0.890</u>	<u>0.990</u>

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

BH Telecom d.d. Sarajevo
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja je završila 31. decembra 2018.
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	2018.	2017.
Dobit za godinu		<u>56.201</u>	<u>63.112</u>
Ostala sveobuhvatna dobit / (gubitak):			
Stavke koje će naknadno biti reklasifikovane u bilans uspjeha kada budu zadovoljeni specifični uslovi:			
Aktuarski gubitak	26	(1.096)	(3.418)
Neto promjene u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	15	(2.409)	1.135
Odgođeni porez na stavke koje kasnije mogu biti reklasifikovane	11	241	(114)
Ostali sveobuhvatni gubitak umanjen za porez na dobit		<u>(3.264)</u>	<u>(2.397)</u>
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu		<u>52.937</u>	<u>60.715</u>

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

BH Telecom d.d. Sarajevo

Izveštaj o finansijskoj poziciji na dan 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	31.12.2018.	31.12.2017.
SREDSTVA			
Dugotrajna sredstva			
Nekretnine, postrojenja i oprema	13	617.320	633.749
Avansi za materijalna i nematerijalna sredstva		318	54
Nematerijalna sredstva	14	64.624	82.721
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit / Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	15	19.496	21.905
Kreditni datumi kupcima	16	8.483	8.416
Kreditni datumi zaposlenim	17	1.201	1.415
Dugoročni depoziti	18	17.820	47.600
Pretplata poreza na dobit	19	13.723	19.921
Odgođena poreska sredstva	11	3.870	3.479
Ukupno dugotrajna sredstva		<u>746.855</u>	<u>819.260</u>
Tekuća sredstva			
Kreditni datumi kupcima	16	28.769	27.080
Kreditni datumi zaposlenim	17	198	228
Zalihe	20	23.791	23.416
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	21	56.464	64.900
Ugovorna imovina	31	9.260	-
Pretplata poreza na dobit	19	10.773	13.137
Kratkoročni depoziti	22	224.350	194.417
Unaprijed plaćeni troškovi		633	385
Novac i novčani ekvivalenti	23	23.553	34.769
Ukupno tekuća sredstva		<u>377.791</u>	<u>358.332</u>
Ukupno sredstva		<u>1.124.646</u>	<u>1.177.592</u>

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

BH Telecom d.d. Sarajevo
Izveštaj o finansijskoj poziciji na dan 31. decembra 2018. godine (nastavak)
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	31.12.2018.	31.12.2017.
KAPITAL I OBAVEZE			
Kapital			
Upisani kapital	24	634.574	634.574
Zakonske rezerve	24	310.324	158.643
Rezerve fer vrijednosti	24	866	3.034
Akumulirana dobit	24	53.982	259.505
Ukupno kapital i rezerve		<u>999.746</u>	<u>1.055.756</u>
OBAVEZE			
Dugoročne obaveze			
Odgođeni prihod	25	2.448	3.526
Odgođene porezne obaveze	11	96	337
Obaveze za primanja zaposlenih	26	15.742	20.257
Rezervisanja za sudske sporove	27	5.349	2.601
Ukupno dugoročne obaveze		<u>23.635</u>	<u>26.721</u>
Tekuće obaveze			
Obaveze prema dobavljačima	28	28.809	27.889
Obračunati troškovi	29	32.264	33.558
Odgođeni prihod	25	5.587	5.260
Ostale obaveze	30	15.986	13.412
Ugovorne obaveze	31	3.852	-
Obaveze za primanja zaposlenih	26	14.767	14.996
Ukupno tekuće obaveze		<u>101.265</u>	<u>95.115</u>
Ukupno obaveze		<u>124.900</u>	<u>121.836</u>
UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE		<u>1.124.646</u>	<u>1.177.592</u>

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

BH Telecom d.d. Sarajevo

Izveštaj o promjenama u kapitalu za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Upisani kapital	Zakonske rezerve	Rezerve fer vrijednosti	Akumulirana dobit	Ukupno
Na dan 31.12.2016. odnosno 01.01.2017.	<u>634.574</u>	<u>158.643</u>	<u>2.013</u>	<u>268.766</u>	<u>1.063.996</u>
Dobit za godinu	-	-	-	63.112	63.112
Ostala sveobuhvatna dobit/gubitak	-	-	1.021	(3.418)	(2.397)
Drugi oblici smanjenja kapitala	-	-	-	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu	-	-	<u>1.021</u>	<u>59.694</u>	<u>60.715</u>
Transakcije sa vlasnicima	-	-	-	-	-
Isplaćene dividende	-	-	-	(68.955)	(68.955)
Ukupno transakcije sa vlasnicima	-	-	-	<u>(68.955)</u>	<u>(68.955)</u>
Na dan 31.12.2017.	<u>634.574</u>	<u>158.643</u>	<u>3.034</u>	<u>259.505</u>	<u>1.055.756</u>
Prilagodba početnog stanja zadržane dobit kod primjene MSFI 9 (Napomena 2.)	-	-	-	(3.299)	(3.299)
Prilagodba početnog stanja zadržane dobit kod primjene MSFI 15 (Napomena 2.)	-	-	-	5.594	5.594
Na dan 01.01.2018.	<u>634.574</u>	<u>158.643</u>	<u>3.034</u>	<u>261.800</u>	<u>1.058.051</u>
Dobit za godinu	-	-	-	56.201	56.201
Ostali sveobuhvatni gubitak	-	-	(2.168)	(1.096)	(3.264)
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu	-	-	<u>(2.168)</u>	<u>55.105</u>	<u>52.937</u>
Transakcije sa vlasnicima	-	-	-	-	-
Doprinosi i distribucije vlasnicima	-	151.681	-	(151.681)	-
Isplaćene dividende	-	-	-	(111.242)	(111.242)
Ukupno transakcije sa vlasnicima	-	<u>151.681</u>	-	<u>(262.923)</u>	<u>(111.242)</u>
Na dan 31.12.2018.	<u>634.574</u>	<u>310.324</u>	<u>866</u>	<u>53.982</u>	<u>999.746</u>

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

BH Telecom d.d. Sarajevo

Izveštaj o novčanim tokovima za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

		2018.	2017.
Poslovne aktivnosti	Napomena		
Dobit prije poreza		<u>63.584</u>	<u>63.055</u>
Usklađenja za:			
Amortizacija	13,14	108.767	115.874
Kapitalizirani trošak'amortizacije	13	97	97
Gubici od otuđenja materijalne i nematerijalne imovine, neto	9	498	3.014
Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca i ostala potraživanja, neto	9	2.784	1.875
Otpisi i korekcije vrijednosti zaliha	9	2.724	3.372
Prihodi od usklađenje vrijednosti novčanih sredstava	7	(110)	-
Prihodi od usklađenje vrijednosti pretplate poreza na dobit	7	(62)	-
Prihodi od usklađenje vrijednosti ostalih potraživanja	7	(37)	-
Neto povećanje rezervisanja za sudske sporove	9	2.748	-
Neto povećanje obaveza za zaposlene	9	1.382	-
Umanjenje vrijednosti kratkoročnih depozita	9	322	-
Umanjenje vrijednosti dugoročnih depozita	7	(296)	-
Umanjenje vrijednosti kredita datih kupcima	9	31	-
Amortizacija odgođenog prihoda od donacija	7	(1.117)	(1.266)
Prihod od dividendi priznat u bilansu uspjeha	7	(1.213)	(1.155)
Neto finansijski prihodi		<u>(5.726)</u>	<u>(7.355)</u>
Novčani tokovi prije promjena u kapitalu		<u>174.458</u>	<u>177.512</u>
Promjene u:			
Zalihama	20	(4.716)	305
Potraživanjima od kupaca i ostalim potraživanjima	19,11,21,	13.151	9.697
Kreditima datih kupcima, neto	16	(2.284)	(6.771)
Obavezama prema dobavljačima i ostalim obavezama	28,29,30	(1.555)	(13.602)
Odgođenom prihodu	25	366	(96)
Promjena u ugovornoj imovini i obavezama,net	31	186	
Rezervisanjima	26,27	(7.222)	6.047
Novčani tok ostvaren u poslovnim aktivnostima		<u>172.301</u>	<u>173.093</u>
Plaćene kamate		(9)	(4)
Plaćeni porez na dobit		(4.547)	(8.640)
Neto novac ostvaren u poslovnim aktivnostima		<u>167.745</u>	<u>164.449</u>
Ulagačke aktivnosti			
Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme	13	(80.473)	(55.482)
Nabavke nematerijalne imovine	14	(7.215)	(1.700)
Prilivi od prodaje nekretnine, postrojenja i oprema		14.496	573
Prilivi od / (kupovina) finansijske imovine koja se drži do dospjeća		-	3.044
Smanjenje / (povećanje) dugoročnih depozita	18	29.600	(27.500)
Povećanje kratkoročnih depozita	22	(32.198)	(23.445)
Naplate kredita datih zaposlenim		230	241
Primljena kamata		5.735	7.823
Neto novac korišten u ulagačkim aktivnostima		<u>(69.852)</u>	<u>(96.446)</u>
Finansijske aktivnosti			
Isplaćena dividenda		(110.322)	(68.955)
Primljena dividenda		1.213	1.155
Neto novac korišten u finansijskim aktivnostima		<u>(109.109)</u>	<u>(67.800)</u>
Neto (smanjenje) / povećanje novca i novčanih ekvivalenata		<u>(11.216)</u>	<u>203</u>
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	<u>23</u>	<u>34.769</u>	<u>34.566</u>
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	<u>23</u>	<u>23.553</u>	<u>34.769</u>

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPĆI PODACI

Odlukom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, od 28.12.2001. godine, Javno preduzeće PTT BH saobraćaj je reorganizovano i formirana su dva nova pravna subjekta i to: JP BH Pošta Sarajevo i JP BH Telecom Sarajevo. Društvo posluje od 01.01.2002. godine.

Rješenjem Kantonalnog suda Sarajevo, broj UF/I-520/04 od 12. marta 2004. godine, registrovano je dioničko društvo BH Telecom Sarajevo ("BH Telecom" ili "Društvo"), sa sjedištem u Sarajevu, Obala Kulina bana 8. Društvo je dana 30. juna 2014. godine promijenilo sjedište i od tada posluje na adresi: Franca Lehara 7, Sarajevo.

Društvo pruža telekomunikacijske usluge na lokalnom, državnom i međunarodnom nivou kroz usluge fiksne telefonije, mobilne telefonije, usluge interneta (BIHNET), prenosa podataka (BIHPAK) i YPTV Televizije. Djelatnost Društva je organizovana putem 15 organizacionih dijelova - poslovnih područja.

Dionice Društva kotiraju na Sarajevskoj berzi.

Na dan 31. decembra 2018. godine Društvo je imalo 3.262 zaposlenih, od čega 3.232 radnika i 30 pripravnika (31. decembar 2017.: 3.312 zaposlenih, od čega 3.292 radnika i 20 pripravnika).

Organi upravljanja

Uprava Društva od 05.12.2018. godine do okončanja konkursne procedure, a najduže na vremenski period od 12 mjeseci od dana donošenja ovih odluka:

Sedin Kahrman	v.d. generalni direktor,
Elvedin Kanafija	v.d. izvršni direktor Izvršne direkcije za razvoj poslovanja
Samir Jusufović	v.d. izvršni direktor Izvršne direkcije za pravne poslove, upravljanje organizacijom i ljudskim resursima,
Adnan Huremović	v.d. izvršni direktor Izvršne direkcije za tehnologiju i razvoj servisa,
Orhideja Junuzović	v.d. izvršna direktorica Izvršne direkcije za ekonomsko finansijske poslove,
Muamer Hadžović	v.d. izvršni direktor Izvršne direkcije za investicije,
Samira Ćerim	v.d. izvršni direktor Izvršne direkcije za informacione tehnologije.

Uprava Društva do 04.12.2018. godine:

Mirsad Zaimović,	generalni direktor,
Duljko Hasić,	izvršni direktor Izvršne direkcije za razvoj poslovanja
Alma Čolo,	izvršna direktorica Izvršne direkcije za pravne poslove, upravljanje organizacijom i ljudskim resursima,
Tarik Čaršimamović,	izvršni direktor Izvršne direkcije za tehnologiju i razvoj servisa,
Orhideja Junuzović,	izvršna direktorica Izvršne direkcije za ekonomsko finansijske poslove,
Muamer Hadžović,	izvršni direktor Izvršne direkcije za investicije,
Sedin Kahrman,	izvršni direktor Izvršne direkcije za informacione tehnologije.

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Nadzorni odbor

Mugdim Mandžuka,	zamjenik predsjednika,
Almina Pilav,	član,
Nedin Dedić,	član,
Vjekoslav Ivanković,	član,
Haris Delizaimović,	član,
Svetlana Cenić,	član, (od 01.01.2018. godine do 30.07.2018. godine u svojstvu vršioca dužnosti člana Nadzornog odbora, a od 30.07.2018. godine imenovana za člana Nadzornog odbora na mandat članova aktualnog saziva Nadzornog odbora Dioničkog društva BH Telecom Sarajevo).

Odbor za reviziju

Dika Hodžić,	predsjednica,
Fatima Obhođa,	član,
Ekrem Čagalj, član.	član,

2. USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH RAČUNOVODSTVENIH STANDARDA

2.1 Početna primjena novih izmjena i dopuna postojećih standarda koji su na snazi u tekućem izvještajnom periodu

Sljedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja koje je izdao od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde bili su na snazi za tekući izvještajni period:

- MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.),
- MSFI 15: „Prihodi iz ugovora s kupcima“ i dalje izmjene i dopune (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.),
- Izmjene MSFI 2: „Plaćanje temeljeno na dionicama“ – Klasifikacija i vrednovanje transakcija plaćanja temeljenih na dionicama (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.),
- Izmjene MSFI 4: „Ugovori o osiguranju“ – Primjena MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ s MSFI 4: „Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018. ili kad MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ bude primijenjen prvi put),
- Izmjene MRS 40: „Ulaganja u nekretnine“ – Prenosi ulaganja u nekretnine (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.),
- Izmjene MSFI 1 i MRS 28 uslijed: „Poboljšanja MSFI-ja (ciklus 2014.-2016.)“ koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (izmjene za MSFI 1 i MRS 28 će biti na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.),
- IFRIC 22: „Transakcije u stranim valutama i avansno plaćanje naknada“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.).

2.2 Promjene računovodstvenih politika i objava

Usvajanje MSFI 9 – Finansijski instrumenti

Od 1. januara 2018. godine, za dužničke instrumente koji se vode po amortizovanom trošku ili po FVOSD, Društvo procjenjuje očekivane kreditne gubitke („ECL“) na osnovu dalekosežnih informacija, nezavisno od toga da li postoje ikakve naznake umanjena.

Za kratkotrajna potraživanja od kupaca, bez značajne komponente finansiranja, Društvo primjenjuje pojednostavljeni pristup zahtjevan po MSFI 9 i mjeri očekivane gubitke uslijed umanjena vrijednosti tokom perioda trajanja ugovora, a od početnog priznavanja potraživanja.

Društvo koristi matricu ispravke vrijednosti po kojoj se gubici uslijed umanjena vrijednosti izračunavaju za potraživanja od kupaca shodno njihovoj starosnoj strukturi ili periodima njihovog dospijea. te se radi analiza za prethodnih 5 godina da bi se utvrdio opći omjer ulaska u status neispunjavanja obaveza („default“).

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH RAČUNOVODSTVENIH STANDARDA (NASTAVAK)

2.2 Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

Usvajanje MSFI 9 – Finansijski instrumenti (nastavak)

Na datum početne primjene, 1. januara 2018. godine, finansijski instrumenti su bili kako slijedi:

	Kategorija mjerenja		Knjigovodstveni iznos		MSFI 9 Efekti vrednovanja
	(MRS 39)	(MSFI 9)	(MRS 39) 000 KM	(MSFI 9) 000 KM	
Dugotrajna finansijska imovina					
Učešća u kapitalu drugih pravnih lica	Raspoloživa za prodaju	Fer vrijednost kroz OSD	21.906	21.906	-
Kreditni datu kupcima (Napomena 16.)	Amortizirani trošak	Amortizirani trošak	8.416	8.298	(118)
Kreditni datu zaposlenim (Napomena 17.)	Amortizirani trošak	Amortizirani trošak	1.414	1.400	(14)
Dugoročni depoziti (Napomena 18.)	Amortizirani trošak	Amortizirani trošak	47.600	47.124	(476)
Ostala dugoročna potraživanja (Napomena 19.)	Amortizirani trošak	Amortizirani trošak	25.951	25.691	(260)
Ukupno dugotrajna finansijska imovina			<u>105.287</u>	<u>104.419</u>	<u>(868)</u>
Kratkotrajna finansijska imovina					
Novčana sredstva (Napomena 23.)	Amortizirani trošak	Amortizirani trošak	34.769	34.422	(347)
Kratkoročni depoziti (Napomena 22.)	Amortizirani trošak	Amortizirani trošak	194.338	192.395	(1.943)
Potraživanja od kupaca (Napomena 21.)	Amortizirani trošak	Amortizirani trošak	59.607	59.874	276
Ostala potraživanja	Amortizirani trošak	Amortizirani trošak	18.723	18.685	(38)
Kreditni datu kupcima (Napomena 16.)	Amortizirani trošak	Amortizirani trošak	27.080	26.701	(379)
Kreditni datu zaposlenim (Napomena 17.)	Amortizirani trošak	Amortizirani trošak	227	227	-
Ugovorena imovina	Amortizirani trošak	Amortizirani trošak	8.993	8.993	-
Ukupno kratkotrajna finansijska imovina			<u>343.737</u>	<u>341.297</u>	<u>(2.431)</u>

Usvajanje MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima

Društvo je primijenilo pojednostavljenu metodu prijelaza na MSFI 15. Društvo retroaktivno primjenjuje MSFI 15 samo na ugovore koji nisu bili izvršeni na datum prve primjene (1. januara 2018. godine). Usvajanjem MSFI-ja 15 došlo je do promjena u računovodstvenim politikama, a glavne promjene nastale usvajanjem MSFI-ja 15 objašnjene su u nastavku:

Standard posebno utječe na sljedeće poslovne događaje:

Ugovori s više elemenata - jedna od najznačajnijih promjena u priznavanju prihoda je ukidanje zahtjeva za ograničenjem u ostvarenju prihoda koji su priznavanje prihoda povezivali s novčanim isplata. Primarni razlog postojanja pravila o ograničenju u ostvarenju prihoda bio je da Društvo nije moglo priznati prihod prije izvršenja isporuke. U praktičnom smislu, ako je Društvo davalo subvencionirane mobilne uređaje i pružalo uslugu mobilne telefonije tokom 24 mjeseca (ugovor s više elemenata), Društvo nije moglo priznati nijedan dio prihoda od usluga za već isporučene subvencionirane mobilne uređaje, jer ako Društvo nije pružilo uslugu mobilne telefonije, nikada ne bi imalo pravo na prihod. Budući da se poslovni model subvencioniranja mobilnih uređaja temelji na isporuci usluge u budućnosti, novi primijenjeni standard utvrđuje da prihodi od obaveza isporuke uopće nisu uvjetovani budućim rezultatima.

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH RAČUNOVODSTVENIH STANDARDARDA (NASTAVAK)

2.2 Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

Usvajanje MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima (nastavak)

Rezultat ove pozicije je da će se na temelju novog standarda prihodi ranije iskazati u usporedbi sa starim standardom.

U slučaju ugovora s više elemenata (npr. ugovor za uslugu mobilne telefonije zajedno s mobilnim uređajem) s unaprijed isporučenim subvencioniranim proizvodima, cijena transakcije dodjeljuje se obvezama isporuke u ugovoru uzimajući u obzir njihove pojedinačne prodajne cijene. Pojedinačne prodajne cijene hardvera utvrđuju se na temelju cijena iz cjenovnika. Kao rezultat navedenoga, veći udio ukupnog iznosa naknade pripisuje se unaprijed isporučenoj komponenti (mobilni uređaj), što zahtijeva ranije priznavanje prihoda, a uslijed čega, u usporedbi s приходima prema MRS-u 18, dolazi do viših prihoda od prodaje robe i nižih prihoda od pružanja usluga (usluga mobilne komunikacije). To u izvještaju o finansijskom položaju dovodi do priznavanja takozvane ugovorne imovine, odnosno potraživanja koje proizlazi iz ugovora s kupcem koji s pravnog stajališta još nije stupio na snagu. Ugovorna imovina amortizira se tokom preostalog razdoblja trajanja ugovora. Ugovorene obveze netiraju se s ugovornom imovinom na razini portfelja.

Materijalna prava koja se dodjeljuju kupcima na početku ugovora uz opciju kasnijeg izvršenja - ukupna cijena transakcije kombiniranog ugovora dodjeljuje se pojedincu, zasebne obveze isporuke na osnovi relativnih pojedinačnih prodajnih cijena. Veći dio ukupne naknade može se pripisati materijalnom pravu (npr. pravo na subvenciju za mobilni uređaj). To u bilanci dovodi do priznavanja ugovorne imovine, koja se amortizira tijekom preostalog razdoblja trajanja ugovora i, u usporedbi s fakturiranim iznosima, smanjuje prihode od pružanje usluga.

Unaprijed obavljene *jednokratne uplate* kupaca koje ne ispunjavaju definiciju zasebne obveze isporuke, ali predstavljaju predujam za buduće usluge, odgađaju se i priznaju u okviru prihoda tokom (preostalog) razdoblja trajanja ugovora i iskazuju se u okviru ugovorne obveze.

Popusti ili neujednačene cijene transakcija - Kada se popusti na naknade za usluge odobravaju neujednačeno za određene mjesece tijekom razdoblja ugovora ili se mjesečne naknade za usluge obračunavaju neujednačeno za određene mjesece tokom razdoblja ugovora, a mjesečna se usluga korisniku ravnomjerno isporučuje, prihodi od usluga priznaju se na pravolinijskoj osnovi.

Usklađenja s MSFI-jem 15 značajno su utjecala na prihode od usluga mobilne telefonije. U pogledu fiksnih prihoda, učinci se uglavnom odnose na ugovore s više elemenata, pa čak i na priznavanje prihoda od usluga tokom razdoblja trajanja ugovora.

Na datum početne primjene, ukupna imovina i dionički kapital su porasli za ugovore koji nisu izvršeni na 1. januara 2018. godine.

Na datum prve primjene 1. januara 2018. godine na iznose Izvještaja o finansijskom položaju su napravljene sljedeće prilagodbe:

	MRS 18 Knjigovodstvena vrijednost 31.12. 2017. godine (000 KM)	MSFI 15 vrednovanje (000 KM)	MSFI 15 Reklasifikacija (000 KM)	MSFI 15 Knjigovodstvena vrijednost 01.01. 2018. godine (000 KM)
Ugovorna imovina	-	8.825	-	8.993
Ugovorne obaveze	-	3.231	-	3.231
Zadržana dobit	(259.505)	(5.594)	-	(265.099)

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH RAČUNOVODSTVENIH STANDARDA (NASTAVAK)

2.2 Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

Usvajanje MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima (nastavak)

Usporedba finansijskih izvještaja po MSFI 15 i MRS 11/MRS 18 prikazana je u sljedećoj tabeli:

Izveštaj o finansijskom položaju – Bilans stanja

	Napomena	31.12.2018. MSFI 15 (000 KM)	31.12.2018. MRS 11/ MRS 18 (000 KM)	Razlika (000 KM)
SREDSTVA				
Dugotrajna sredstva				
Nekretnine, postrojenja i oprema	13	620.669	620.669	-
Avansi za materijalna i nematerijalna sredstva		318	318	-
Nematerijalna sredstva	14	61.275	61.275	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit / Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	15	19.496	19.496	-
Kreditni kupcima	16	8.303	8.303	-
Kreditni zaposlenim	17	1.201	1.201	-
Dugoročni depoziti	18	18.000	18.000	-
Pretplata poreza na dobit	19	13.723	13.723	-
Odgođena poreska sredstva	11	3.870	3.870	-
Ukupno dugotrajna sredstva		<u>746.855</u>	<u>746.855</u>	-
Tekuća sredstva				
Kreditni kupcima	16	28.769	28.769	-
Kreditni zaposlenim	17	199	199	-
Zalihe	20	23.791	23.791	-
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	21	56.465	56.465	-
Ugovorna imovina	31	9.260	-	9.260
Pretplata poreza na dobit	19	10.770	10.770	-
Kratkoročni depoziti	22	224.351	224.351	-
Unaprijed plaćeni troškovi		631	633	-
Novac i novčani ekvivalenti	23	23.553	23.553	-
Ukupno tekuća sredstva		<u>377.789</u>	<u>368.531</u>	<u>9.260</u>
Ukupno sredstva		<u>1.124.646</u>	<u>1.115.386</u>	<u>9.260</u>

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH RAČUNOVODSTVENIH STANDARDA (NASTAVAK)

2.2 Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

Usvajanje MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima (nastavak)

Izveštaj o finansijskom položaju – Bilans stanja (nastavak)

	Napomena	31.12.2018. MSFI 15 (000 KM)	31.12.2018. MRS 11 /MRS 18 (000 KM)	Razlika (000 KM)
KAPITAL I OBAVEZE				
Upisani kapital	24	634.574	634.574	-
Zakonske rezerve	24	310.324	310.324	-
Rezerve fer vrijednosti	24	866	866	-
Akumulirana dobit	24	53.982	48.574	5.408
Ukupno kapital i rezerve		<u>999.746</u>	<u>994.338</u>	<u>5.408</u>
Obaveze				
Dugoročne obaveze				
Odgođeni prihod	25	2.448	2.448	-
Odgođene porezne obaveze	11	96	96	-
Obaveze za primanja zaposlenih	26	15.742	15.742	-
Rezervisanja za sudske sporove	27	5.349	5.349	-
Ukupno dugoročne obaveze		<u>23.635</u>	<u>23.635</u>	-
Tekuće obaveze				
Obaveze prema dobavljačima	28	28.809	28.809	-
Obračunati troškovi	29	32.264	32.264	-
Odgođeni prihod	25	5.587	5.587	-
Ostale obaveze	30	15.987	15.987	-
Ugovorne obaveze	31	3.852	-	3.852
Obaveze za primanja zaposlenih	26	14.767	14.767	-
Ukupno tekuće obaveze		<u>101.266</u>	<u>97.414</u>	<u>3.852</u>
Ukupno obaveze		<u>124.900</u>	<u>121.067</u>	<u>3.852</u>
Ukupno kapital i obaveze		<u>1.124.647</u>	<u>1.115.387</u>	<u>9.260</u>

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH RAČUNOVODSTVENIH STANDARDA (NASTAVAK)

2.2 Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

Usvajanje MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima (nastavak)

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti – Bilans uspjeha

	Napomena	31.12.2018. MSFI 15 (000 KM)	31.12.2018. MRS 18 (000 KM)	Razlika (000 KM)
Prihodi od prodaje	6	478.233	478.420	(187)
Ostali prihodi	7	8.109	8.109	-
Ukupno operativni prihodi		<u>486.342</u>	<u>486.529</u>	<u>(187)</u>
Promjene u zalihama gotovih proizvoda i proizvodnje u toku		305	305	-
Kapitalizirani vlastiti rad	8	4.408	4.408	-
Troškovi materijala i nabavna vrijednost prodane robe		(52.344)	(52.344)	-
Troškovi zaposlenih	8	(122.567)	(122.567)	-
Amortizacija	13, 14	(108.747)	(108.747)	-
Ostali operativni troškovi	9	(149.540)	(149.540)	-
Ukupno operativni rashodi		<u>(428.485)</u>	<u>(428.485)</u>	=
Rezultat od operativnih aktivnosti		<u>57.857</u>	<u>58.044</u>	<u>(187)</u>
Finansijski prihodi	10	5.735	7.823	=
Finansijski rashodi		(9)	(9)	-
Neto finansijski prihodi		<u>5.726</u>	<u>5.726</u>	=
Dobit prije poreza		<u>63.583</u>	<u>63.770</u>	<u>(187)</u>
Porez na dobit	11	(7.382)	(7.401)	19
Dobit za godinu		<u>56.201</u>	<u>56.369</u>	<u>(168)</u>
Zarada po dionici (u KM)	12	<u>0.89</u>	<u>0.89</u>	=

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti – Bilans uspjeha

	Napomena	31.12.2018. MSFI 15 (000 KM)	31.12.2018. MRS 18 (000 KM)	Razlika (000 KM)
Dobit za godinu		<u>56.201</u>	<u>56.369</u>	<u>(168)</u>
Ostala sveobuhvatna dobit / (gubitak):				
Stavke koje će naknadno biti reklasifikovane u bilans uspjeha kada budu zadovoljeni specifični uslovi:	26	(1.096)	(1.096)	-
Aktuarski gubitak				
Neto promjene u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	15	(2.168)	(2.168)	-
Odgođeni porez na stavke koje kasnije mogu biti reklasifikovane	11			
Ostali sveobuhvatni gubitak umanjen za porez na dobit		<u>(3.264)</u>	<u>(3.264)</u>	=
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu		<u>52.937</u>	<u>53.105</u>	<u>(168)</u>

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH RAČUNOVODSTVENIH STANDARDA (NASTAVAK)

2.2 Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

Usvajanje MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima (nastavak)

Uticaj usvajanja MSFI 9 i MSFI 15 na zadržanu dobit Društva na 31. decembar 2017. godine i 1. januar 2018. godine je kako slijedi:

(000 KM)

Zadržana dobit 31. decembra 2017. godine	259.505
Priznavanje ugovorene imovine	5.594
Ukupno uticaj MSFI 15	5.594
Uticaj MSFI 9	(3.299)
Ukupno uticaj MSFI 9	(3.299)
Zadržana dobit 1. januara 2018. godine	261.800
Porez na dobit MSFI 15 uticaj*	(559)
Porez na dobit MSFI 9 uticaj *	330
Ukupno uticaj poreza	(329)

* Društvo nije evidentiralo utjecaj poreza na dobit na teret kapitala. Efekti prve primjene su reflektovani kroz sačinjavanje prijave Poreza na dobit za 2019. godinu.

2.3 Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda koji su objavljeni, a nisu još usvojeni

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni, ali nisu još na snazi:

- MSFI 16: „Najmovi“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2019.),
- MSFI 17: „Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2019.),
- Izmjene MSFI 3: „Poslovna spajanja“ – Definicija poslovanja (na snazi za poslovna spajanja za koja je datum akvizicije na dan ili nakon početka prvog godišnjeg izvještajnog razdoblja koje počinje na ili nakon 1. siječnja 2020. i na akvizicije imovine koje se događaju na dan ili nakon početka tog razdoblja),
- Izmjene MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ – Značajke pretplate s negativnom naknadom (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2019.),
- Izmjene MSFI 10: „Konsolidirani finansijski izvještaji“ i MRS 28: „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate“ – Prodaja ili kompenzacija imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata i dalje izmjene i dopune (stupanje na snagu odgođeno na neodređeni period dok se ne zaključi istraživački projekt o metodi udjela),
- Izmjene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ i MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ – Definicija materijala (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2019.),
- Izmjene MRS 19 „Primanja zaposlenih“ – Planiranje izmjene, smanjenja ili izmirenja (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2019.),

2. USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH RAČUNOVODSTVENIH STANDARDA (NASTAVAK)

2.3 Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda koji su objavljeni, a nisu još usvojeni (nastavak)

- Izmjene MRS 28 „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate“ – Dugoročni udjeli u pridruženim društvima i zajedničkim poduhvatima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2019.),
- Izmjene različitih standarda uslijed „Poboljšanja MSFI-ja (ciklus 2015.-2017.)“ koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 3, MSFI 11, MRS 12 i MRS 23) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2019.),
- Izmjene Referenci na konceptualni okvir u standardima MSFI (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2019.),
- IFRIC 23: „Nesigurnosti u poreznom tretmanu“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2019.).

Društvo je izabralo da ne usvoji ove standarde, izmjene i tumačenja prije nego oni stupe na snagu. Društvo predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena i tumačenja neće imati materijalni utjecaj na finansijska izvješća Društva u razdoblju inicijalne primjene, osim MSFI 16 „Najmovi“.

MSFI 16: Najmovi

MSFI 16 “Najmovi” – standard koji većinu najmova u bilanci stanja svodi pod jednim modelom najmova, eliminirajući razlike između operativnog i finansijskog najma za zakupce. Zakupac priznaje imovinu koja predstavlja njegovo pravo na korištenje sredstva i obaveze po osnovu najma koje predstavljaju njegovu obavezu da izvrši plaćanje najma. Postoje opcije izuzeća za kratkoročne najmove i najmove sredstava male vrijednosti. Knjiženje zakupodavca i dalje je u velikoj mjeri nepromijenjeno – najmodavci nastavljaju evidentirati najmove kao finansijske ili operativne. MSFI 16 zamjenjuje MRS 17 “Najmovi” i stupa na snagu za razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2019. godine. Dozvoljena je ranija implementacija standarda, ukoliko je primijenjen i standard MSFI 15 “Prihodi po ugovorima s kupcima”.

Društvo neće primjenjivati novi standard za najmove retroaktivno u potpunosti, već će koristiti odredbu o izuzeću za najmoprimca, također poznatu kao modificirana retrospektivna metoda. Prilikom prelaska na MSFI 16, obveze za plaćanja temeljem postojećih operativnih najmova bit će diskontirane korištenjem odgovarajuće inkrementalne stope zaduživanja i biti će priznata kao obveza za najam. Imovina s pravom korištenja iskazivat će se u iznosu obveze za najam, usklađena za iznos unaprijed plaćenih ili obračunatih plaćanja za najam.

Na osnovu trenutne procjene menadžmenta, Društvo očekuje da će prelazak na novi standard od 1. januara 2019. imati sljedeće materijalne učinke:

- Priznavanje imovinu s pravom korištenja u približnom iznosu od 89.511 hiljada KM na dan 1. januara 2019. godine, i obaveze po najmovima u iznosu od 87.116 hiljada KM (nakon ispravke za unaprijed plaćene i obračunate troškove).
- Dobit prije oporezivanja će biti umanjena za približan iznos od 1.351 hiljadu KM za 2019. godinu kao rezultat usvajanja novih pravila. Očekuje se da će se prilagođena EBITDA (dobit prije kamata, poreza i amortizacije) povećati za približno 12.542 hiljade KM, obzirom da su plaćanja operativnog najma bila uključena u EBITDA. Amortizacija imovine i kamata na obaveze po najmovima su ovdje isključeni.

2. USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH RAČUNOVODSTVENIH STANDARDA (NASTAVAK)

2.3 Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda koji su objavljeni, a nisu još usvojeni (nastavak)

MSFI 16: Najmovi (nastavak)

- Operativni gotovinski tokovi će se povećati, a finansijski gotovinski tokovi će se smanjiti za približno 11.285 hiljada KM, budući da će otplata glavnice obaveza po najmovima biti klasifikovana kao gotovinski tokovi iz finansijskih aktivnosti.

Značajne opcije i zahtjevi ostvarit će se kako slijedi:

- Imovina s pravima korištenja i obveze po najmu iskazuju se odvojeno u izvještaju o finansijskom položaju. Zahtjevi MSFI-ja 16 o priznavanju, mjerenju i objavljivanju također će se primjenjivati i na kratkoročne najmove i najmove temeljene na imovini male vrijednosti.
- U najmovima koji sadrže i komponentu najma i komponentu koja nije najam, neće se praviti razlika između tih komponenti. Svaka komponenta najma obračunat će se kao najam zajedno s drugim povezanim komponentama ugovora o najmu.
- Aktivnosti Društva kao najmodavca nisu materijalne, stoga Društvo ne očekuje značajan uticaj na finansijske izvještaje. Međutim, određena dodatna objavljivanja biće zahtijevana od naredne godine.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji su pripremljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI"). Finansijski izvještaji su odobreni od Uprave Društva dana 23. maja 2019. godine.

Osnova prezentiranja

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška, osim za određene finansijske instrumente koji se mjere po fer vrijednostima na kraju svakog izvještajnog perioda.

Priznavanje prihoda

Prihodi Društva kombiniraju sljedeće linije proizvoda:

- mobilne usluge: uključujući i prihode generirane od dolaznih i odlaznih poziva (pozivi, SMS i podaci), naknade za pristup mreži, usluge s dodanom vrijednošću, prihodi od kupaca iz drugih mreža (roaming), prihodi od mobilnih virtuelnih mrežnih operatera (MVNO) i od dijeljenja mreže, internet;
- prodaja robe: uključujući prihode od subvencioniranih i nesubvencioniranih prodaja robe;
- fiksne usluge: uključujući prihode od tradicionalne fiksne telefonije, fiksne širokopojasne usluge, mreže i rješenja i prihode od usluga za prijenosnike (nacionalne i međunarodne interkonekcije, razdvajanje i veleprodaju telefonskih linija), internet, usluge programskog sadržaja;
- ostali prihodi: uključujući prihode iznajmljivanje poslovnih prostora i zemljišta i razni drugi prihodi.

U nastavku je prikazan model od pet koraka koji se primjenjuje za priznavanje prihoda od ugovora s kupcima:

1. korak: utvrditi ugovor(e) s kupcem
2. korak: utvrditi obveze isporuke u ugovoru
3. korak: utvrditi cijenu transakcije
4. korak: dodijeliti cijenu transakcije obvezama isporuke u ugovoru
5. korak: priznati prihode kada (ili kako) subjekt ispuni obvezu isporuke

Prihodi se priznaju za svaku zasebnu obvezu isporuke u ugovoru u iznosu cijene transakcije. Cijena transakcije je iznos naknade u ugovoru na koju Društvo očekuje da ima pravo u zamjenu za prijenos obećane robe ili usluga kupcu.

Za ugovore koji sadrže više od jedne obveze isporuke (ugovore s više elemenata), Društvo cijenu transakcije raspoređuje na obveze isporuke na osnovi relativnih pojedinačnih prodajnih cijena. Pojedinačna prodajna cijena (*stand-alone selling price - SSP*) je cijena po kojoj bi Društvo zasebno kupcu prodalo obećanu robu ili uslugu.

Dodjela na temelju relativne pojedinačne prodajne cijene obavlja se na sljedeći način: Najprije se pojedinačna prodajna cijena obveze isporuke dijeli sa zbrojem pojedinačnih prodajnih cijena svih obveza isporuke. Taj se omjer zatim množi s cijenom transakcije. Rezultat je relativna pojedinačna prodajna cijena.

Prihodi se priznaju kada su obveze isporuke zadovoljene prijenosom kontrole obećane robe ili usluge na kupca. Kontrola nad robom (npr. prodaja opreme) prenosi se kada se roba isporuči kupcu, kupac u potpunosti raspolaze robom i ne postoji nepodmirena obveza koja bi mogla utjecati na kupčevo prihvaćanje robe. Isporuka je obavljena kada je roba otpremljena na određenu lokaciju, a rizici zastarijevanja i gubitka preneseni su na kupca. Kontrola nad robom obično se prenosi u određenom trenutku.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Priznavanje prihoda (nastavak)

Kontrola nad uslugama (npr. prodaja telekomunikacijskih usluga, usluga održavanja, prodaje licenci itd.) prenosi se tokom vremena ili u određenom trenutku, što utječe na iskazivanje prihoda. Prihodi od pružanja usluga priznaju se u razdoblju u kojem su usluge obavljene. Ako se realizacija usluge proteže na više od jednog razdoblja, metoda inputa (na temelju nastalih troškova) i metoda outputa (na temelju isporučenih jedinica/poslova) koriste se za mjerenje napretka do konačnog izvršenju.

Metoda outputa koristi se u uslugama za masovno tržište (npr. glasovne i podatkovne usluge koje se mjesečno pružaju korisnicima) kao i u sistemskim rješenjima (npr. ugradnja opreme, kada vremensko razdoblje između početka rada i isporuke usluge nije predugo i / ili kada obje strane obavljene poslove redovno potvrđuju). Metoda inputa se uglavnom koristi za složena sistemka rješenja (npr. za razvoj rješenja prilagođenog pojedinom kupcu koje traje duže vrijeme), pri čemu se prihodi priznaju mjesečno na temelju nastalih troškova kako bi se prikazao napredak do konačnog izvršenja u razdobljima u kojima međusobne potvrde još uvijek nisu dospjele.

Ukupni iznos cijene transakcije raspoređen na obveze isporuke koje nisu podmirene (ili su djelomično podmirene) na dan 31. decembra 2018. godine je 3.852 hiljade KM. Društvo očekuje da će taj iznos priznati kao prihod u sljedećih 24 mjeseca. Kada se prihod priznaje tokom vremena u skladu s obračunatim prihodom, Društvo koristi mogućnost neobjavlivanja neplaćene cijene transakcije dodijeljene obvezama isporuke koje nisu podmirene (ili su djelomično podmirene). Prilikom određivanja cijene transakcije, Društvo usklađuje obećani iznos naknade za učinke vremenske vrijednosti novca, ako vrijeme plaćanja koje su ugovorne strane ugovorile (eksplicitno ili implicitno) klijentu ili Društvu omogućuju značajnu korist od financiranja prijenosa robe ili usluga kupcu. Društvo koristi mogućnost da ne razmatra značajnu komponentu financiranja ako je maksimalno razdoblje između isporuke robe ili pružanja usluge i plaćanja od strane kupca godinu dana ili manje. Također, u skladu s politikom Društva, ako će iznos komponente financiranja premašiti 5% od ukupne cijene transakcije ugovora, pretpostavlja se da to znači da će se takva komponenta financiranja smatrati značajnom. Nasuprot tome, ako je iznos 5% ili manji, Društvo može zaključiti da se komponenta financiranja neće smatrati značajnom. Na temelju tih kriterija Društvo nije utvrdilo značajnu komponentu financiranja u ugovorima s kupcima.

Standardom se utvrđuje računovodstveno iskazivanje pojedinačnih ugovora s kupcima. Međutim, postoji mogućnost primjene standarda i na portfelj ugovora, ako:

-ugovori objedinjeni u portfelj imaju slična obilježja i

-primjenom standarda na portfelj ne dolazi do bitno drugačijeg rezultata u odnosu na računovodstveno iskazivanje pojedinačnih ugovora.

Društvo iskazivanje prihoda u skladu s MSFI-jem 15 primjenjuje na portfelje ugovora i na pojedinačne ugovore. Standard se primjenjuje na portfelje ugovora za proizvode za masovno tržište, dok se za posebna rješenja primjenjuje na razini pojedinačnih ugovora. Portfelji su definirani unutar svakog relevantnog područja poslovanja i uspostavljeni su u skladu s uobičajenim zahtjevima za usklađenjem po pojedinačnim ugovorima.

Prihodi od dividendi

Prihodi od dividendi priznaju se u trenutku kad su utvrđena prava Društva na primitak dividende.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Troškovi sticanja pretplatnika, oglašavanje i povezani troškovi

Troškovi sticanja i zadržavanja pretplatnika priznaju se kao rashod u razdoblju u kojem su nastali. Troškovi oglašavanja, promocije, sponzorstva, komunikacijski i brand marketing priznaju se kao rashod u razdoblju nastanka.

Najmovi

Operativni

Najam kod kojeg Društvo kao najmoprimac ne preuzima suštinski sve rizike i koristi vezane uz vlasništvo, klasifikuje se kao operativni najam. Rashodi po osnovu operativnog najma priznaju se u bilansu uspjeha po linearnoj metodi tokom trajanja najma i uključeni su u ostale operativne rashode.

Naknade zaposlenima

U ime svojih zaposlenika, Društvo plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziono, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji su obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu. Društvo plaća navedeni porez i doprinose u korist institucija Federacije Bosne i Hercegovine, na federalnom i kantonalnim nivoima, Republike Srpske i Brčko Distrikta. Nadalje, naknade za topli obrok, prevoz na/sa posla i regres su plaćeni skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali troškovi plata.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju

Društvo isplaćuje otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini od šest prosječnih neto plaća zaposlenog isplaćenih u prethodna tri mjeseca prije penzionisanja. Društvo nema drugih planova u vezi isplate svojim djelatnicima ili Upravi poslije datuma penzionisanja u Bosni i Hercegovini.

Troškovi otpremnina za odlazak u penziju utvrđuju se metodom projektovane kreditne jedinice, pri čemu se aktuarske procjene obavljaju na svaki datum izvještajnog perioda. Dobici i gubici nastali aktuarskom procjenom priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u punom iznosu u periodu u kojem su nastali. Obaveze za otpremnine za odlazak u penziju priznate u bilansu stanja predstavljaju sadašnju vrijednost obaveze za definisanu naknadu, korigovanu za nepriznati trošak minulog rada.

Finansijski prihodi i rashodi

Finansijske prihode čine prihodi od kamata na uložena sredstva (uključujući i finansijska sredstava namijenjena prodaji), prihodi od dividendi i pozitivne promjene u fer vrijednosti finansijskih instrumenata kroz bilans uspjeha. Prihodi od kamata priznaju se na obračunskoj osnovi u izvještaju o sveobuhvatnom rezultatu koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Finansijske rashode čine rashodi od kamata, otpuštanje diskonta za rezervisanja i negativne promjene u fer vrijednosti finansijskih instrumenata kroz bilans uspjeha. Troškovi pozajmica koji se ne mogu direktno pripisati stjecanju, izgradnji ili proizvodnji kvalifikovanih sredstava priznaju se u bilansu uspjeha koristeći metodi efektivne kamatne stope. Pozitivne i negativne kursne razlike priznaju se po bruto principu.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Strane valute

Poslovni događaji koji nisu u konvertibilnim markama početno se knjiže preračunavanjem po važećem kursu na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na datum izvještajnog perioda primjenom važećeg kursa na taj datum. Nemonetarna imovina i obaveze iskazane po fer vrijednostima koje nisu u konvertibilnim markama se preračunavaju po kursu važećem na dan utvrđivanja fer vrijednosti. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u bilans uspjeha perioda.

Oporezivanje

Oporezivani Trošak poreza na dobit sastoji se od tekućeg i odgođenog poreza.

Tekući porez na dobit

Tekuća porezna obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u bilansu uspjeha jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obaveza Društva izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno važeće na datum izvještajnog perioda.

Odgođeni porez na dobit

Odgođeni porez jeste iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat na osnovu razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene porezne obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj se vjeruje da će oporeziva dobiti biti raspoloživa.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine procjenjuje se na svaki datum izvještajnog perioda i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerovatno da će biti raspoloživ dostupan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela iznosa porezne imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije imovine. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala u kojem slučaju se i odgođeni porez također iskazuje u okviru kapitala. Odgođena porezna imovina i obaveze se prebijaju kada se odnose na poreze na dobit nametnute od strane iste porezne vlasti i ako Društvo ima namjeru podmiriti poreze na neto osnovi.

Nematerijalna sredstva

Nematerijalna sredstva iskazana su po trošku sticanja umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti sredstava i amortizuju se linearno tokom njihovog korisnog vijeka trajanja. Amortizacija se obračunava na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva, koristeći linearnu metodu kako slijedi:

Licence 8,3 do 12,5 godina (8% -12%)

Softveri 5 godina (20%)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema početno se vrednuju po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali. Troškovi značajnih investicijskih održavanja i zamjene se kapitaliziraju.

Imovina u izgradnji, koja se gradi u svrhu pružanja usluga ili administrativne svrhe, iskazana je po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja. Trošak nabavke uključuje i profesionalne naknade. Takva imovina se reklasifikuje na odgovarajuće kategorije nekretnina, postrojenja i opreme nakon što je dovršena i spremna za namjeravanu upotrebu.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva, koristeći linearnu metodu kako slijedi:

Zgrade	12,5 do 77 godina (1,3% - 8%)
Mreže	2 do 33 godine (3% - 50%)
Centrale i prenosni uređaji	2 do 10 godina (10% - 50 %)
Ostala materijalna imovina	2 do 10 godina (10% - 50%)

Dobici i gubici nastali na osnovu rashodovanja ili otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme iskazuju se u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali.

Umanjenje vrijednosti imovine

Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine

Na svaki datum izvještajnog perioda Društvo preispituje knjigovodstvene iznose svojih sredstava, osim zaliha i odgođenih poreskih sredstava, da bi utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generira novac) manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos toga sredstva (ili jedinice koja generira novac) umanjuje do nadoknadivog iznosa.

Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina koja je iskazana po revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generira novac) uslijed umanjenja vrijednosti.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Umanjenje vrijednosti imovine (nastavak)

Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju

se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto ostvarivoj vrijednosti, zavisno o tome šta je niže. Trošak obuhvata direktan materijal i ako je primjenjivo, direktne troškove rada i sve režijske/indirektne troškove povezane s dovođenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje. Trošak se utvrđuje primjenom metode prosječnog ponderisanog troška. Neto prodajna vrijednost predstavlja procijenjenu prodajnu cijenu umanjenu za sve procijenjene troškove dovršenja i troškove prodaje.

Ispravka vrijednosti zbog umanjenja priznaje se za zalihe koje su oštećene, u cijelosti ili djelimično zastarjele, ili duže zadržane na zalih, neupotreblijive (zalihe lošeg kvaliteta i tehnološki zastarjele zalihe).

Donacije

Donacije za imovinu, a koje obuhvataju i nenovčane donacije, početno se priznaju kao odgođeni prihod po fer vrijednosti koji se priznaje kao prihod od donacije na sistemskoj osnovi tokom perioda korisnog vijeka te imovine. Odgođeni prihod se priznaje u prihode u iznosu amortizacije po linearnoj metodi tokom budućeg perioda u procijenjenom ekonomskom vijeku trajanja doniranog sredstva.

Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju ako Društvo trenutno ima pravnu ili izvedenu obvezu kao posljedicu događaja iz prošlog perioda, ako postoji vjerovatnoća da će Društvo morati podmiriti navedenu obvezu i ako pouzdano može biti određen iznos te obaveze.

Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena naknade koja je potrebna za podmirenje sadašnje obaveze na datum izvještajnog perioda, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti obaveza. Gdje su rezervisanja mjerena pomoću novčanih tokova koji se procjenjuju za podmirenje sadašnjih obaveza, njihov knjigovodstveni iznos je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova.

Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odliv ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerovatan, rezervisanje se ukida.

Finansijski instrumenti

Finansijska imovina

Od 1. januara 2018. godine, Društvo klasifikuje svoju finansijsku imovinu u sljedeće mjerne kategorije:

- a) ona koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti (ili kroz ostalu sveobuhvatnu dobit [„OSV“] ili kroz dobit ili gubitak [„DG“]),
- b) ona koja se mjeri po amortizovanom trošku.

Pri početnom priznavanju, Društvo mjeri finansijsku imovinu po fer vrijednosti plus transakcijski troškovi koji su direktno pripisani nabavci finansijske imovine, u slučaju da finansijska imovina nije iskazana po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (FVDG).

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska imovina (nastavak)

Postoje tri mjerne kategorije u koje Društvo klasifikuje svoje dužničke instrumente.

- a) Amortizovani trošak: Imovina koja se drži radi naplate ugovorenih novčanih tokova, pri čemu novčani tokovi predstavljaju isključivo plaćanja glavnice i kamata, mjeri se po amortizovanom trošku. Društvo klasifikuje u ovu kategoriju:
- potraživanja od kupaca;
 - krediti za koje je „SPPI“ klasifikacijski test (plaćanje samo glavnice i kamate) zadovoljen i koji se drže poslovnog modela „držanje radi naplate (held to collect)“;
 - novac i novčani ekvivalenti;
 - ostala finansijska imovina za koje je „SPPI“ klasifikacijski test zadovoljen i koji se drže poslovnog modela „držanje radi naplate“.
- a) FVOSD (Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit): Imovina koja se drži radi naplate ugovorenih novčanih tokova i zbog prodaje finansijske imovine, pri čemu novčani tokovi predstavljaju isključivo plaćanja glavnice i kamata, mjeri se po FVOSD.
- b) FVDG (Fer vrijednost kroz dobit ili gubitak): Imovina koja ne zadovoljava kriterije za amortizovani trošak ili FVOSD mjeri se po FVDG.

Društvo naknadno mjeri sve instrumente kapitala po fer vrijednosti.

Od 1. januara 2018. godine, za dužničke instrumente koji se vode po amortizovanom trošku ili po FVOSD, Društvo procjenjuje očekivane kreditne gubitke („ECL“) na osnovu dalekosežnih informacija, nezavisno od toga da li postoje ikakve naznake umanjenja.

Za kratkotrajna potraživanja od kupaca, bez značajne komponente finansiranja, Društvo primjenjuje pojednostavljeni pristup zahtjevan po MSFI 9 i mjeri očekivane gubitke uslijed umanjenja vrijednosti tokom perioda trajanja ugovora, a od početnog priznavanja potraživanja.

Društvo koristi matricu ispravke vrijednosti po kojoj se gubici uslijed umanjenja vrijednosti izračunavaju za potraživanja od kupaca shodno njihovoj starosnoj strukturi ili periodima njihovog dospjeća.

Da bi se izmjerili očekivani kreditni gubici, potraživanja od kupaca se grupišu na osnovu zajedničkih karakteristika kreditnog rizika, Analiza neoporavka provodi se za prethodnih 5 godina da bi se utvrdio opći omjer ulaska u status neispunjavanja obaveza („default“).

Omjeri default-a računaju za sljedeće vremenske intervale: do 30 dana; od 31 do 60 dana; od 61 do 90 dana; i preko 90 dana.

Društvo se vodi modelom od tri faze za umanjenje vrijednosti finansijske imovine, osim za potraživanja od kupaca:

- a) Faza 1 – sastoji se iz iznosa za koje se kreditni rizik nije značajno povećao od momenta početnog priznavanja. Očekivani kreditni gubici određuju se na osnovu vjerovatnoće ulaska u status neispunjavanja obaveza unutar narednih 12 mjeseci (tj. ukupni očekivan kreditni gubitak pomnožen sa vjerovatnoćom da će se gubitak desiti u narednih 12 mjeseci).

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska imovina (nastavak)

- b) Faza 2 – sastoji se iz iznosa za koje je utvrđeno značajno povećanje kreditnog rizika od momenta početnog priznavanja, ali za koje ne postoje objektivni dokazi umanjenja vrijednosti. Očekivani kreditni gubici baziraju se na vjerovatnoći ulaska u status neispunjavanja obaveza tokom perioda trajanja ugovora.
- c) Faza 3 – sastoji se iz iznosa za koje postoje objektivni dokazi umanjenja vrijednosti.

Potraživanja od kupaca klasifikuju se ili kao Faza 2 ili Faza 3:

- a) Faza 2 – sastoji se iz potraživanja za koja se primjenjuje pojednostavljeni pristup mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka tokom perioda trajanja ugovora, osim za određena potraživanja od kupaca klasifikovana u Fazu 3.
- b) Faza 3 – sastoji se iz potraživanja od kupaca koja su dospjela više od 90 dana ili za koja je individualno identifikovano umanjenje vrijednosti

Društvo uzima u obzir sljedeće naznake pri procjeni značajnog povećanja kreditnog rizika potraživanja za date kredite:

- a) kredit je dospio najmanje 30 dana;
- b) postoje pravne, tehnološke ili makroekonomske promjene sa značajnim negativnim uticajem na dužnika;
- c) postoje informacije o nepovoljnim događajima povezanim sa kreditom ili drugim kreditima istog dužnika od drugih kreditora, kao što su zatvaranje ugovora, kršenje odredbi iz ugovora, ponovni pregovori zbog finansijskih poteškoća, itd.;
- d) dužnik je izgubio značajnog kupca ili dobavljača ili na drugi način iskusio značajne nepovoljne promjene na svom tržištu.

Finansijska imovina otpisuje se u cjelosti ili djelomično, kada Društvo praktički iscrpi sve napore za nadoknadu svog potraživanja i zaključi da nema opravdanog očekivanja za nadoknadu. Ovo se obično dešava kada je sredstvo dospjelo najmanje 365 dana.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze klasifikuju se kao finansijske obaveze „po FVDG“ ili kao „ostale finansijske obaveze“. Finansijske obaveze početno se priznaju po fer vrijednosti umanjenoj za troškove transakcije i naknadno se mjere po amortizovanom trošku uz upotrebu efektivne kamatne stope. Društvo prestaje priznavati finansijske obaveze onda, i samo onda, kada su obaveze Društva prestale, otkazane ili ističu.

Kapital i rezerve

Dionički kapital

Dionički kapital obuhvata uplaćene redovne dionice i izražava se u KM po nominalnoj vrijednosti.

Zakonske rezerve

Zakonske rezerve se formiraju izdvajanjem najmanje 10% ostvarene dobiti, iskazane u godišnjem izvještaju, tokom pet godina, sve dok ne dosegnu minimalan iznos od 25% dioničkog kapitala Društva.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Kapital i rezerve

Zakonske rezerve

Društvo objavljuje osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici. Osnovna zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti gubitka tekućeg perioda namijenjenih redovnim dioničarima Društva ponderisanim prosječnim brojem redovnih dionica opticaju tokom perioda, isključujući obične dionice kupljene od Društva i klasifikovane kao trezorske dionice.

Zadržana dobit

Dobit za godinu nakon raspodjele vlasnicima i izdvajanja za ostale rezerve raspoređuje se u zadržanu dobit.

Rezerve fer vrijednosti

Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju uključuju promjene u fer vrijednosti ove imovine.

Dividende

Dividende na redovne dionice priznaju se kao obaveza u periodu u kojem su odobrene od strane dioničara Društva.

Zarada po dionici

Društvo objavljuje osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici. Osnovna zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti gubitka tekućeg perioda namijenjenih redovnim dioničarima Društva ponderisanim prosječnim brojem redovnih dionica opticaju tokom perioda, isključujući obične dionice kupljene od Društva i klasifikovane kao trezorske dionice.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI

Kod primjene računovodstvenih politika, opisanih u Napomeni 3., Uprava Društva donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjem iskustvu i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih. Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum izvještajnog perioda, koje karakteriše značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

Priznavanje prihoda

Kao što je opisano u Napomeni 3.

Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme, i nematerijalne imovine

Kao što je opisano u Napomeni 3., Društvo preispituje procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme, i nematerijalne imovine na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI (NASTAVAK)

Vrijednost zaliha

Uprava koriguje knjigovodstvenu vrijednost zaliha u slučaju da je neto prodajna vrijednost procijenjena kao manja od troška nabavke. Za zalihe koje duže stoje na skladištu (preko tri godine) koje će u budućem periodu biti utrošene u procesu proizvodnje ili u postupku pružanja usluga, a za koje nije moguće utvrditi neto prodajnu vrijednost, djelimično vrijednosno otpisivanje vrši se primjenom procenata od 10% do 100% po vrsti i starosti zalihe u skladu sa računovodstvenim politikama.

Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine

Kao što je opisano u Napomeni 3.

Model očekivanih gubitaka

Kao što je opisano u Napomeni 3.

Rezervisanja za sudske sporove

Iznosi priznati kao rezervisanja za sudske sporove odnose se na procjenu iznosa potrebnih za izmirenje obaveza kada je vjerovatnoća da će se izmirenje desiti veća nego vjerovatnoća da neće doći do izmirenja obaveza. Prilikom procjene rezervisanja, Društvo uzima u obzir savjete pravnih eksperata i stavove Uprave.

Rezervisanja za naknade zaposlenima

Sadašnja vrijednost obaveza za naknade zaposlenima ovisi o mnogim faktorima koji su određeni na aktuarskim temeljima. Najznačajnije pretpostavke uključuju: diskontni faktor, smrtnost, očekivano povećanje naknada zaposlenim. Promjene u tim pretpostavkama mogu utjecati na knjigovodstveni iznos obaveza.

Izveštavanje po segmentu

Segment je dio Društva koji se može izdvojiti ili kao dio angažiran u proizvodnji proizvoda ili pružanju usluga (poslovni segment) ili kao dio angažiran u proizvodnji proizvoda ili pružanja usluga unutar određenog ekonomskog okruženja (geografski segment), koji je podložan rizicima i koristima koje se razlikuju od onog drugog segmenta. Trenutno poslovanje Društva je u području pružanja telekomunikacijskih usluga (poslovni segment), imovina kao i većina klijenata su smješteni u Bosni i Hercegovini.

Porez na dobit

Obračun poreza na dobit se radi na osnovu interpretacije važećih poreskih zakonskih odredbi od strane Društva. Obračun poreza na dobit koji je naveden u Prijavi poreza na dobit i poreznom bilansu može biti predmetom pregleda i odobrenja od strane lokalnih poreskih vlasti.

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

5. OPERATIVNI SEGMENTI

Do 2016. godine, za potrebe upravljanja, Društvo je izvještavalo o svojim poslovnim segmentima koje čine:

- o Segment BH Line;
- o Segment BH Mobile;
- o Segment Telećom Inženjering;
- o Segment Ostalo.

Odlukom Uprave Društva koja se primjenjuje od 1. januara 2016. godine utvrđen je jedan poslovni segment. Izvještavanje o poslovanju na nivou Društva ujedno predstavlja i izvještavanje o segmentu BH Telećom. Praćenje izvršenja na nivou segmenta od strane Uprave se zasniva na praćenju prihoda, dobiti, EBITDA, operativnih novćanih tokova i kapitalnih investicija.

6. PRIHODI OD PRODAJE

	2018.	2017.
<i>Fiksna telefonija:</i>		
Fiksna telefonija, internet i multimedija	162.575	170.973
Interkonekcija	39.515	48.532
	<u>202.090</u>	<u>219.505</u>
<i>Mobilna telefonija:</i>		
Pre-paid usluge	124.429	131.923
Post-paid i ostale usluge	89.643	90.223
Roaming	11.878	10.579
	<u>225.950</u>	<u>232.725</u>
Ukupno prihodi od usluga	<u>428.040</u>	<u>452.230</u>
Prihodi od prodaje robe	47.043	41.320
Prihodi od najma telekomunikacijske opreme	1.734	1.776
Ostali prihodi od prodaje	1.416	1.496
	<u>50.193</u>	<u>44.592</u>
	<u>478.233</u>	<u>496.822</u>

Prihodi su uglavnom ostvareni na teritoriji Bosne i Hercegovine. Dio prihoda je ostvaren od društava koja nisu nastanjena u Bosni i Hercegovina, većinom od usluga interkonekcije.

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

7. OSTALI PRIHODI

	2018.	2017.
Prihodi od dividendi (Napomena 15.)	1.213	1.155
Priznavanje odgođenog prihoda od donacija (Napomena 25.)	1.117	1.266
Prihodi od penala	316	421
Prihodi od naplate šteta od osiguranja	210	124
Prihodi od usklađenje vrijednosti dugoročnih depozita (Napomena 18.)	296	-
Prihodi od usklađenje vrijednosti novčanih sredstava (Napomena 23.)	110	-
Prihodi od usklađenje vrijednosti pretplate poreza na dobit (Napomena 19.)	62	-
Prihodi od usklađenje vrijednosti ostalih potraživanja (Napomena 21.)	37	-
Ostali prihodi	4.865	4.659
	<u>8.226</u>	<u>7.625</u>

8. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	2018.	2017.
Bruto plate	106.547	108.258
Topli obrok	9.016	9.212
Troškovi prevoza	1.794	1.727
Regres	1.443	2.965
Ostale naknade:		
Porezi i doprinosi za ostale naknade zaposlenim	1.939	3.394
Naknade licima sa invaliditetom	824	726
Naknade za pomoć u slučaju smrti	520	550
Ostalo	484	589
Ukupni troškovi zaposlenih	<u>122.567</u>	<u>127.421</u>
Kapitalizirani vlastiti rad	(4.408)	(6.564)
Troškovi zaposlenih priznati u bilansu uspjeha	<u>118.159</u>	<u>120.857</u>

Društvo je na 31. decembar 2018. godine imalo 3.262 zaposlenih, od čega 3.232 radnika i 30 pripravnika (31. decembar. 2017.: 3.312 zaposlenih, od čega 3.392 radnika i 20 pripravnika). Troškovi zaposlenih uključuju 24.626 hiljada KM (2017.: 25.748 hiljada KM) doprinosa uplaćenih u fond za penziono osiguranje.

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

9. OSTALI OPERATIVNI TROŠKOVI

	2018.	2017.
Troškovi programskog sadržaja	23.106	20.415
Međunarodni i domaći troškovi telekomunikacija	21.956	24.205
Usluge održavanja	21.348	23.354
Zakupnine	14.004	14.610
Članarine, naknade i ostali porezi	13.542	14.505
Utrošena energija i gorivo	9.981	9.876
Usluge posredovanja	9.973	10.320
Telekomunikacijske usluge	9.244	9.852
Troškovi reklamiranja i marketinga	8.200	8.591
Neto umanjene vrijednosti i otpis potraživanja od kupaca (Napomena 21.)	2.784	1.800
Neto povećanje rezervisanja za sudske sporove (Napomena 27.)	2.748	1.007
Usklađivanje vrijednosti zaliha	1.851	1.276
Neto povećanje obaveza za zaposlene (Napomena 26.)	1.382	9.884
Ostale usluge	1.212	728
Otpis zastarjelih zaliha materijala	873	2.096
Putni troškovi	649	554
Gubici od otuđenja materijalnih i nematerijalnih sredstava, neto	498	2.356
Bankarske usluge	328	280
Umanjenje vrijednosti kratkoročnih depozita (Napomena 22.)	322	-
Usluge kooperanata	257	88
Umanjenje vrijednosti kredita datih kupcima (Napomena 16.)	31	-
Ostali troškovi poslovanja	5.251	5.196
	<u>149.540</u>	<u>160.993</u>

10. FINANSIJSKI PRIHODI

	2018.	2017.
Prihodi od kamata na depozite	3.522	3.023
Prihod od kamate od države	1.314	3.516
Prihodi od kamata na vrijednosne papire	464	789
Prihodi od zateznih kamata	439	456
Prihodi od kamata na kredite date zaposlenim	31	36
Kursne razlike, neto	(35)	3
	<u>5.735</u>	<u>7.823</u>

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

11. POREZ NA DOBIT

Ukupan porez na dobit priznat u bilansu uspjeha može biti predstavljen kako slijedi:

	2018.	2017.
Tekući porez na dobit	7.773	7.213
Ispravka poreza na dobit za prethodne godine	-	(6.156)
Dospijeće prethodno nepriznatih privremenih razlika	233	474
Odgođeni porez na dobit - porezno nepriznate privremene razlike	(624)	(1.588)
Porez na dobit / (porezna imovina)	<u>7.382</u>	<u>(57)</u>

Usklađenje oporezive dobiti iskazane u poreznom bilansu sa računovodstvenom dobiti može se prikazati kako slijedi:

	2018.	2017.
Dobit prije poreza	63.583	63.055
Porezna obaveza po zakonskoj stopi od 10%	6.358	6.306
Kapitalni dobici	621	-
Kapitalni gubici	(205)	(335)
Efekti porezno nepriznatih rashoda za tekuću godinu	1.193	1.349
Efekti neoporezivih primanja zaposlenih	(78)	-
Efekti neoporezivih prihoda	70	98
Efekti plaćenog poreza po odbitku van BiH	(214)	(204)
Porezni kredit - porez na dobit Brčko Distrikt	(83)	(113)
Porez na dobit Brčko Distrikt	111	113
Porez na dobit	7.773	7.214
Porezni prihod	(391)	(7.271)
Efektivna stopa poreza na dobit	12,22%	11,44%
Neto dobit perioda	56.201	63.112

Promjene u privremenim razlikama odgođene porezne imovine i odgođenih poreznih obaveza se mogu prikazati kako slijedi:

	2018.		Stanje na 31. decembar				
	Neto iznos na 1. januara	Priznato u bilansu uspjeha	Priznato u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	Priznato direktno u kapitalu	Neto	Odgođena porezna sredstva	Odgođene porezne obaveze
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.621	499	-	-	2.120	2.120	-
Zalihe	617	(44)	-	-	573	573	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.	(337)	86	241	-	(10)	86	96
Rezervisanja za sudske sporove	192	275	-	-	467	467	-
Obaveze za primanja zaposlenih	1.049	(424)	-	-	625	625	-
Neto porezna imovina / (obaveze)	3.142	391	241	-	3.774	3.870	96

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

11. POREZ NA DOBIT (NASTAVAK)

2017.

Stanje na 31. decembar

	Neto iznos 1. januara	Priznato u bilansu uspjeha	Priznato u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	Priznato direktno u kapitalu	Neto	Odgođena porezna sredstva	Odgođene porezne obaveze
Nekretnine, postrojenja i oprema	862	759	-	-	1.621	1.621	-
Zalihe	867	(250)	-	-	617	617	-
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	(223)	-	(114)	-	-	-	(337)
Rezervisanja za sudske sporove	84	108	-	-	192	192	-
Obaveze za primanja zaposlenih	552	497	-	-	1.049	1.049	-
Neto porezna imovina / (obaveze)	2.142	1.114	(114)	-	3.142	3.479	(337)

12. ZARADA PO DIONICI

2018.

2017.

Neto dobit (u KM)	56.201.494	63.112.212
Ponderisani prosjek običnih dionica	63.457.358	63.457.358
Osnovna i razrijeđena zarada po dionici (u KM)	<u>0,89</u>	<u>0,99</u>

13. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

<i>Nabavna vrijednost</i>	Zemljište	Zgrade	Mreže	Centrale i prenosni uređaji	Ostala imovina	Sredstva u izgradnji	Ukupno
Na dan 1. januar 2018.	14.618	298.016	698.646	431.383	376.309	92.835	1.911.807
Povećanja	-	-	-	-	-	80.473	80.473
Prijenosi unutar materijalnih sredstava, kao i prijenosi sa/(na) nematerijalna sredstva	26	2.997	19.707	17.635	17.287	(63.308)	(5.656)
Prijenosi sa zaliha	-	-	-	-	1.298	-	1.298
Otpisi i rashodovanja	(24)	(163)	(64)	(21.115)	(17.970)	(7.194)	(46.530)
Umanjenje vrijednosti	-	-	-	-	-	(956)	(956)
Na dan 31. decembar 2018.	14.620	300.850	718.289	427.903	376.924	101.850	1.940.436
<i>Akumulirana amortizacija i umanjene vrijednosti</i>							
Na dan 1. januar 2018.	-	123.718	498.249	363.039	293.052	-	1.278.058
Trošak za godinu	-	7.653	17.941	20.702	34.886	-	81.182
Prijenosi unutar materijalnih sredstava, kao i prijenosi sa/(na) nematerijalna sredstva	-	(194)	1.476	4.642	(4.125)	-	1.799
Otpisi i rashodovanja	-	(75)	(11)	(20.970)	(16.867)	-	(37.923)
Na dan 31. decembar 2018.	-	131.102	517.655	367.413	306.946	-	1.323.116
Neto knjigovodstvena vrijednost							
Na dan 31. decembar 2018.	14.620	169.748	200.634	60.490	69.978	101.850	617.320

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

13. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

Nabavna vrijednost	Zemljište	Zgrade	Mreže	Centrale i prenosni uređaji	Ostala imovina	Sredstva u izgradnji	Ukupno
Na dan 1. januar 2017.	14.591	292.204	696.818	458.168	356.979	77.878	1.896.638
Povećanja	-	-	-	-	-	58.371	58.371
Prijenosi unutar materijalnih sredstava, kao i prijenosi sa/(na) nematerijalna sredstva	7	6.152	1.875	(9.027)	31.915	(41.692)	(10.750)
Rezervni dijelovi-ispravka početnog stanja	-	(1)	-	(1.016)	(93)	-	(1.110)
Prijenosi sa zaliha	-	-	-	-	809	-	809
Otpisi i rashodovanja	-	(339)	(47)	(16.741)	(13.301)	(446)	(30.874)
Umanjenje vrijednosti	-	-	-	-	-	(1.276)	(1.276)
Na dan 31. decembar 2017.	14.618	298.016	698.646	431.383	376.309	92.835	1.911.807
Akumulirana amortizacija i umanjnje vrijednosti							
Na dan 1. januar 2017.	-	116.218	480.927	367.257	253.624	-	1.218.026
Trošak za godinu	-	7.730	18.373	21.644	40.956	-	88.703
Prijenosi unutar materijalnih sredstava, kao i prijenosi sa/(na) nematerijalna sredstva	-	(59)	(1.042)	(10.042)	(12.087)	-	(23.230)
Otpisi i rashodovanja	-	(171)	(9)	(15.820)	10.559	-	(5.441)
Na dan 31. decembar 2017.	-	123.718	498.249	363.039	293.052	-	1.278.058
Neto knjigovodstvena vrijednost							
Na dan 31. decembar 2017.	14.618	174.298	200.397	68.344	83.257	92.835	633.749

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

13. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

Društvo sa 31. decembrom 2018. godine posjeduje 60 nekretnina (31. decembar 2017.: 61) za koje je postupak upisa zemljišne knjige u toku.

Sredstva u izgradnji u ukupnom iznosu od 101.850 hiljada KM na dan 31. decembar 2018. godine (31. decembar 2017. godine: 92.835 hiljada KM) uključuju započete projekte u iznosu od 79.279 hiljada KM (31. decembar 2017. godine: 69.806 hiljada KM), te zalihe investicijske opremu u iznosu od 22.571 hiljada KM (31. decembar 2017. godine: 23.029 hiljada KM).

Društvo je u 2018. godini izvršilo umanjenje vrijednosti zaliha investicijske opreme koje nisu imale potrošnju jednu ili više godina u ukupnom iznosu od 956 hiljada KM na teret rezultata 2018. godine (31. decembra 2017. godine: 1.276 KM na teret rezultata 2017. godine).

Ukupna amortizacija prikazana u promjenama na stalnim sredstvima ne sadrži amortizaciju od imovine - Rezervni dijelovi za investiciono održavanje, koja iznosi 319 hiljada KM. Zbirom navedenog iznosa sa amortizacijom prikazanom u promjenama na stalnim sredstvima dobija se ukupna amortizacija iskazana u bilansu uspjeha u iznosu od 108.864 hiljada KM.

Ukupna amortizacija prikazana u promjenama na stalnim sredstvima za period koji je završio 31. decembra 2017. godine ne sadrži kapitaliziranu amortizaciju u iznosu od 97 hiljada KM. Umanjenjem navedenog iznosa od amortizacije prikazane u promjenama na stalnim sredstvima dobija se ukupna amortizacija iskazana u bilansu uspjeha u iznosu od 115.971 hiljada KM.

14. NEMATERIJALNA SREDSTVA

<i>Nabavna vrijednost</i>	Licence	Softver	Ulaganja u tuđu imovinu	Imovina u pripremi	Ukupno
Na dan 1. januar 2018.	260.863	91.391	22.302	75	374.631
Povećanja	-	-	-	1.806	1.806
Prijenosi (sa)/na i prijenosi na materijalna sredstva	1.580	5.370	205	(1.456)	5.699
Otpisi i rashodovanja	(922)	(2.314)	(64)	(5)	(3.305)
Na dan 31. decembar 2018.	261.521	94.447	22.443	420	378.831
<i>Akumulirana amortizacija i umanjenje vrijednosti</i>					
Na dan 1. januar 2018.	195.894	77.482	18.534	-	291.910
Trošak za godinu	20.785	5.790	788	-	27.363
Prijenosi (sa)/na i prijenosi na materijalna sredstva	(1.597)	(7)	(168)	-	(1.772)
Otpisi i rashodovanja	(920)	(2.314)	(60)	-	(3.294)
Na dan 31. decembar 2018.	214.162	80.951	19.094	-	314.207
Neto knjigovodstvena vrijednost					
Na dan 31. decembar 2018.	47.359	13.496	3.349	420	64.624

Od ukupne neto knjigovodstvene vrijednosti licenci od 47.359 hiljada KM na 31. decembar 2018. godine (2017.: 64.968 hiljada KM) iznos od 14.243 hiljada KM (2017.: 23.653 hiljada KM) se odnosi na GSM i UMTS telekomunikacijske licence. GSM licenca važi do 07/2019. godine, a UMTS licenca do 01/2024. godine. Obaveze po osnovu naknada za ove licence su u potpunosti izmirene.

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

14. NEMATERIJALNA SREDSTVA (NASTAVAK)

<i>Nabavna vrijednost</i>	Licence	Softver	Ulaganja u tuđu imovinu	Imovina u pripremi	Ukupno
Na dan 1. januar 2017.	252.303	91.898	21.833	556	366.590
Povećanja	-	-	-	1.700	1.700
Prijenosi (sa)/na i prijenosi na materijalna sredstva	11.357	836	728	(2.171)	10.750
Otpisi i rashodovanja	(2.797)	(1.343)	(259)	(10)	(4.409)
Na dan 31. decembar 2017.	260.863	91.391	22.302	75	374.631
Akumulirana amortizacija i umanjenje vrijednosti					
Na dan 1. januar 2017.	177.102	73.270	17.982	-	268.354
Trošak za godinu	20.297	6.260	808	-	27.365
Prijenosi (sa)/na i prijenosi na materijalna sredstva	1.289	(705)	-	-	584
Otpisi i rashodovanja	(2.794)	(1.343)	(256)	-	(4.393)
Na dan 31. decembar 2017.	195.894	77.482	18.534	-	291.910
Neto knjigovodstvena vrijednost					
Na dan 31. decembar 2017.	64.969	13.909	3.768	75	82.721

**15. FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT /
FINANSIJSKA IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU**

	2018.	2017.
Eutelsat Communications, Pariz, Francuska	19.496	21.905
Bosna film d.d. Sarajevo	400	400
	<u>19.896</u>	<u>22.305</u>
Umanjenje vrijednosti ulaganja	(400)	(400)
	<u>19.496</u>	<u>21.905</u>

Društvo je u 2007. godini kupilo 552.064 dionice u Eutelsat Communications, Pariz, Francuska za iznos od 17.589 hiljada KM. U toku 2014. godine Društvo je na ime ostvarene dividende u iznosu od 946 hiljada KM dobilo 22.314 novih dionica Eutelsat Communications, Pariz, Francuska te ukupan broj dionica koje Društvo posjeduje iznosi 574.378, što čini 0,2% od ukupnih dionica. U toku 2018. godine dividenda u iznosu od 1.213 hiljada KM je primljena u gotovini. Dionicama se trguje na Pariškoj berzi i iste se vrednuju po fer vrijednosti po osnovu čega je priznata revalorizaciona rezerva finansijskih instrumenata. Društvo obračunava odgođeni porez u iznosu od 10% izračunate revalorizacione rezerve. Odgođeni porez u 2018. godini je smanjen za 241 hiljada KM (2017.: povećanje za 114 hiljada KM).

Kretanja u fer vrijednosti ovih dionica bila su kako slijedi:

	2018	2017
Stanje na početku godine	21.905	20.772
(Smanjenje) / povećanje fer vrijednosti (revalorizacione rezerve)	(2.409)	1.135
Stanje na kraju godine	<u>19.496</u>	<u>21.905</u>

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

16. KREDITI DATI KUPCIMA

	2018.	2017.
Dugoročni krediti		
Dugoročni individualni krediti za kupovinu telefonskih aparata	38.133	35.960
Manje: Tekuće dospijeće kredita datih kupcima	(29.177)	(27.080)
Manje: Diskont dugoročnih kredita datih kupcima	(353)	(464)
Manje: Umanjenje vrijednosti	(120)	-
	<u>8.483</u>	<u>8.416</u>
<i>Kratkoročni krediti</i>		
Tekuće dospijeće kredita datih kupcima	29.177	27.080
Manje: Umanjenje vrijednosti	(408)	-
	<u>28.769</u>	<u>27.080</u>
	<u>37.252</u>	<u>35.496</u>

Kretanje umanjnja vrijednosti kredita datih kupcima prikazano je u tabeli ispod:

	31.12.2018.	31.12.2017.
Početno stanje 31. decembra 2017.	-	-
Efekat primjene MSFI 9 – početno priznavanje (Napomena 2.2)	497	-
Početno stanje 1. januara 2018.	497	-
Povećanje u toku godine (Napomena 9.)	31	-
Krajnje stanje	<u>528</u>	=

17. KREDITI DATI ZAPOSLENIM

	2018.	2017.
<i>Dugoročni krediti</i>		
Stambeni krediti dati zaposlenim sa dospijećem od 10 do 25 godina i kamatnom stopom od 2% godišnje	1.414	1.643
Manje: Tekuće dospijeće kredita datih zaposlenim	(199)	(228)
Manje: Umanjenje vrijednosti	(14)	-
	<u>1.201</u>	<u>1.415</u>
<i>Kratkoročni krediti</i>		
Tekuće dospijeće stambenih kredita datih zaposlenim	198	228
	<u>198</u>	<u>228</u>
	<u>1.399</u>	<u>1.643</u>

Kretanje umanjnja vrijednosti kredita datih zaposlenim prikazano je u tabeli ispod:

	31.12.2018.	31.12.2017.
Početno stanje 31. decembra 2017.	-	-
Efekat primjene MSFI 9 – početno priznavanje (Napomena 2.2)	14	-
Početno stanje 1. januara 2018.	<u>14</u>	=
Krajnje stanje	<u>14</u>	=

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

18. DUGOROČNI DEPOZITI

	2018.	2017.
Bosna Bank International d.d. Sarajevo (dva depozita, sa kamatnim stopama u rasponu 2,05 godišnje i rokovima dospjeća 29. novembar 2020.)	15.000	18.500
Sberbank BH d.d. Sarajevo (dugoročni dio kratkoročnog Flexi depozita sa kamatnom stopom od 0,73% godišnje i dospijećem do 24. januara 2020.)	3.000	3.000
ASA Banka d.d. Sarajevo (četiri depozita, sa kamatnim stopama u rasponu 1,50% do 2,05% godišnje i rokovima dospjeća 15. maja 2019. i 14. decembra 2019.)	-	12.000
Ziraat Bank BH d.d. Sarajevo (tri depozita, sa kamatnim stopama u rasponu 1,50% do 1,65% godišnje i rokovima dospjeća 04. april 2019. i 07. decembra 2019.)	-	8.000
Privredna banka d.d. Sarajevo (tri depozita, sa kamatnim stopama u rasponu 1,80% do 2,53% godišnje i rokovima dospjeća 8. maja 2019. i 12. decembra 2019.)	-	6.000
Raiffeisen Bank d.d. BiH (dugoročni dio Flexi Plus depozita sa kamatnom stopom od 1,4% godišnje i dospijećem do 12. aprila 2019.)	-	100
Manje: Umanjenje vrijednosti	(180)	-
	<u>17.820</u>	<u>47.600</u>
	31.12.2018.	31.12.2017.
Početno stanje 31. decembra 2017.	-	-
Efekat primjene MSFI 9 – početno priznavanje (Napomena 2.2)	476	-
Početno stanje 1. januara 2018.	476	-
Smanjenje u toku godine (Napomena 7.)	(296)	-
Krajnje stanje	<u>180</u>	=

19. PRETPLATA POREZA NA DOBIT

	2018.	2017.
Dugoročna potraživanja		
<i>Potraživanja od Porezne uprave FBiH</i>		
Obračunati prihod od kamate	18.000	24.000
Manje: Tekuće dospjeće potraživanja od Porezne uprave FBiH	(6.000)	(6.000)
Manje: Diskont dugoročnih potraživanja od Porezne uprave FBiH	1.920	1.921
Manje: Umanjenje vrijednosti	(197)	-
	<u>13.723</u>	<u>19.921</u>
Kratkoročna potraživanja		
Unaprijed plaćeni porez na dobit	4.773	7.137
Više: Tekuće dospjeće potraživanja od Porezne uprave FBiH	6.000	6.000
	<u>10.773</u>	<u>13.137</u>
	<u>24.496</u>	<u>33.058</u>

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

19. PRETPLATA POREZA NA DOBIT (NASTAVAK)

	31.12.2018	31.12.2017
Početno stanje 31. decembra 2017.	-	-
Efekat primjene MSFI 9 – početno priznavanje (Napomena 2.2)	259	-
Početno stanje 1. januara 2018.	259	-
Smanjenje u toku godine (Napomena 7.)	(62)	-
Krajnje stanje	<u>197</u>	-

Društvo je u toku 2008. godine bilo predmetom kontrole od strane Porezne uprave FBiH čijim je rješenjem utvrđena dodatna obaveza u iznosu od 31.838 hiljada KM, od čega se iznos od 30.000 hiljada KM odnosi na dodatnu obavezu za porez na dobit. Društvo je platilo dodatno utvrđene obaveze, te ih evidentiralo kao troškove u prethodnim godinama.

Dodatno, Društvo je uložilo žalbu na navedeno rješenje, a nakon odbijanja žalbe od strane Porezne uprave FBiH pokrenulo tužbu pred Kantonalnim sudom u Sarajevu, koji je tužbu uvažio. Nakon ponovne kontrole je utvrđeno da Društvo nema dodatnu obavezu za porez na dobit u iznosu od 30.000 hiljada KM. U toku 2016. godine Porezna uprava FBiH izdala rješenje kojim se potvrđuje da Društvo ima više plaćeni porez na dobit u iznosu od 30.000 hiljada KM.

U toku 2017. godine je potpisan sporazum kojim je definisan način isplate pretplaćenog poreza na dobit, uz otplatni plan koji je sastavni dio sporazuma. Otplata je definisana u 5 godišnjih rata od po 6.000 hiljada KM, iz sredstava dividende, koje će biti uvećane za pripadajuću kamatu od 5,98% godišnje, koju plaća Federalno ministarstvo finansija od 30. decembra 2015. godine pa sve do otplate duga. Društvo je u 2018. godini naplatilo drugu ratu po sporazumu u iznosu od 6.000 hiljada KM, te pripadajuću kamatu u iznosu od 957 hiljada KM.

Unaprijed plaćeni porez na dobit u iznosu od 4.773 KM odnosi se na potraživanja za više plaćeni porez na dobit od čega po sudskoj presudi od Federalnog ministarstva finansija iznos od 4.770 hiljada KM i pretplate poreza na dobit u Brčko Distriktu u iznosu 3 hiljade KM. Potraživanje više plaćenog poreza na dobit od Federalnog ministarstva finansija nastalo je donošenjem Rješenja Porezne uprave – Ispostava Centar o utvrđivanju pogrešno-više uplaćenih prihoda broj: 10-9-2-15-1618-1/06 od 06.04.2007. godine u iznosu od: 5.956 KM. Federalno ministarstvo finansija je dana 27.09.2012. godine izdalo Rješenje o odobravanju povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda sa računa javnih prihoda Budžeta Federacije BiH broj:07-14-1607/12 A.Č., kojim se BH Telecom d.d odobrava povrat više uplaćenih prihoda u iznosu od 1.186 KM. U obrazloženju Rješenja navedeno je da će Federalni zavod za penziono i invalidsko osiguranje donijeti Rješenje o odobravanju sredstava u iznosu od 4.770 KM (kao preostalog dijela iznosa od 5.956 KM na koji BH Telecom d.d ima pravo na povrat). Dana 23.11.2012. godine, od strane Federalnog ministarstva finansija –Sektor trezor izvršena je uplata po Rješenju u iznosu od 1.186 KM. Na ostatak iznosa od 4.770 KM Federalni zavod PIO nije donijelo rješenje o povratu te stoga nismo uspjeli izvršiti povrat spornih sredstava. Iz razloga zastare BH Telecom, d.d Sarajevo pokrenuo je tužbu pred Općinskim sudom u Sarajevu 23.3.2016. godine. Kao kolateral za naplatu navedenog potraživanja zadržan je iznos od 4.819.192,10 KM po osnovu dividende iz 2008. godine.

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

20. ZALIHE

	2018.	2017.
Materijal	13.251	11.277
Roba na prodajnim mjestima	4.126	3.809
Roba u skladištu	2.687	3.181
Rezervni dijelovi	1.592	3.130
Sitan inventar	1.464	1.670
Proizvodnja u toku	385	19
Avansi za zalihe	116	94
Autogume i ambalaže	90	95
Gotovi proizvodi	80	141
	<u>23.791</u>	<u>23.416</u>

Društvo je tokom 2018. godine izvršilo otpis zaliha u iznosu od 3.131 hiljadu KM (2017.: 3.372 hiljade KM).

21. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA

	31.12.2018.	31.12.2017.
Potraživanja od kupaca za pružene usluge u BiH	101.605	102.933
Potraživanja od kupaca za pružene usluge u inostranstvu	5.951	6.620
Ostala potraživanja od kupaca	872	5.857
	<u>108.428</u>	<u>115.410</u>
Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca	(55.434)	(55.803)
Ukupno potraživanja od kupaca	<u>52.994</u>	<u>59.607</u>
Obračunate nefakturisane usluge u inostranstvu	1.520	3.673
Obračunate nefakturisane usluge u zemlji	-	2
Ostala potraživanja	1.951	1.618
<i>Manje: Umanjenje vrijednosti potraživanja</i>	(1)	-
Ukupno ostala potraživanja	<u>3.470</u>	<u>5.293</u>
Ukupno potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	<u>56.464</u>	<u>64.900</u>

Obračunate nefakturisane usluge u inostranstvu se odnose na usluge pružene operaterima u međunarodnom saobraćaju nastale do 31. decembra 2018. godine, a za koje Društvo nije izdalo fakture, jer mjerenja saobraćaja sa operaterima nisu usaglašena do datuma izvještavanja.

Promjene na umanjuju vrijednosti potraživanja od kupaca mogu se prikazati kako slijedi:

	2018.	2017.
Početno stanje na 31. decembar 2017.	55.803	56.680
Efekat primjene MSFI 9 (Napomena 2.2)	(276)	-
Početno stanje na 1. januara 2018.	55.527	56.800
Povećanje, neto (Napomena 9.)	2.784	1.800
Smanjenje po osnovu isknjiženja	(2.912)	(2.673)
Efekat kursnih razlika	35	(4)
Stanje na kraju godine	55.434	55.803

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

21. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA (NASTAVAK)

Kretanje umanjenja vrijednosti ostalih potraživanja prikazano je u tabeli ispod:

	31.12.2018	31.12.2017
Početno stanje na 31. decembra 2017.	-	-
Efekat primjene MSFI 9 – početno priznavanje (Napomena 2.2)	38	-
Početno stanje na 1. januara 2018.	38	-
Smanjenje u toku godine (Napomena 7.)	(37)	-
Krajnje stanje	1	-

Društvo smatra da ne postoji koncentracija kreditnog rizika na potraživanja od kupaca zbog velike i raznolike baze kupaca koja se sastoji od individualnih i poslovnih korisnika.

Efekti prve primjene pojednostavljenog modela MSFI 9 na potraživanjima od kupaca iznose 276 hiljada KM.

Starosna struktura potraživanja od kupaca se može prikazati kako slijedi:

	31.12.2018.	31.12.2017.
0 – 30 dana	43.734	50.746
31 – 60 dana	6.537	6.524
61 – 90 dana	2.501	2.363
Preko 90 dana	55.656	55.777
Ukupno potraživanja od kupaca	<u>108.428</u>	<u>115.410</u>

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

22. KRATKOROČNI DEPOZITI

	31.12.2018	31.12.2017
Raiffeisen Bank d.d. BiH (Flexi Plus depozit) (godišnja kamatna stopa 1,40 i rok dospjeća 12.april 2019. nenamjenska sredstva	119.459	107.838
ZiraatBank BH d.d. Sarajevo (godišnja kamatna stopa 1,50% i rok dospjeća 4. april 2018.)	31.000	31.000
Sparkasse Bank d.d. BiH (Otvoreni depozit) (godišnja kamatna stopa 0,80% i rok dospjeća 02. mart 2020. - kratkoročni	20.000	20.000
Bosna Bank International d.d. Sarajevo (godišnja kamatna stopa 0,95% i rok dospjeća 22 juni 2019.nenamjenska sredstva)	19.500	19.500
Asa banka (četiri depozita, sa kamatnim stopama u rasponu 1,50% do 2,05% godišnje i rokovima dospjeća 15. maja 2019. i 14. decembra 2019.)	12.000	-
ZiraatBank BH d.d. Sarajevo (tri depozita, sa kamatnim stopama u rasponu 1,50% do 1,65% godišnje i rokovima dospjeća 04.aprila 2019. i 07 decembra 2019.)	8.000	-
Sberbank BH d.d. Sarajevo (Flexi depozit) (godišnja kamatna stopa 0,73% i rok dospjeća 24. januar 2020.)	7.000	7.000
(tri depozita, sa kamatnim stopama u rasponu 1,80% do 2,53% godišnje i rokovima dospjeća 8. maja 2019. i 12. decembra 2019.)	6.000	5.000
Bosna Bank International d.d. Sarajevo (godišnja kamatna stopa 0,95 i rok dospjeća 22. juni 2019.g.)	3.500	-
Raiffeisen Bank d.d. BiH (nenamjenska sredstva) (godišnja kamatna stopa 0,95 i rok dospjeća 22. juni 2019.g.)	100	-
Vakufska banka d.d. Sarajevo (godišnja kamatna stopa 2,50% i rok dospjeća 18. novembra 2018.)	-	4.000
Bor Banka d.d. Sarajevo (godišnja kamatna stopa 2,90% i rok dospjeća 10. juni 2017.)	-	-
UKUPNO	<u>226.559</u>	<u>194.338</u>
Obračunati prihodi od kamate na depozite	57	79
Umanjenje vrijednosti	(2.266)	-
	<u>224.350</u>	<u>194.417</u>
	31.12.2018	31.12.2017
Početno stanje 31. decembar 2017.	-	-
Efekat primjene MSFI 9 – početno priznavanje (Napomena 2.2)	1.943	-
Početno stanje 1. januara 2018.	1.943	-
Povećanje u toku godine (Napomena 9.)	322	-
Krajnje stanje	<u>2.266</u>	=
U 2018. godini izvršeno je umanjeње vrijednosti kratkoročnih depozita, odnosno oročenih novčanih sredstava i kratkoročnih finansijskih plasmana prema MSFI 9 – Finansijski instrumenti, u iznosu od 2.266 kako slijedi:		
Umanjenje vrijednosti oročenih novčanih sredstava		(1.970)
Umanjenje vrijednosti kratkoročnih finansijskih plasmana		(296)
Ukupno		<u>(2.266)</u>
Ukupno novčana sredstva - depoziti		226.616
Umanjenje vrijednosti		(2.266)
Vrijednost novčanih sredstava		<u>224.350</u>

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

23. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	2018.	2017.
Novac na KM računima kod banaka	22.932	34.232
Novac na deviznim računima kod banaka	847	531
Novac u blagajni	11	6
<i>Umanjenje vrijednosti</i>	<i>(237)</i>	-
	<u>23.553</u>	<u>34.769</u>

Kretanje umanjenja vrijednosti novca i novčanih ekvivalenata prikazano je u tabeli ispod:

	31.12.2018	31.12.2017
Početno stanje 31. decembar 2017.	-	-
Efekat primjene MSFI 9 – početno priznavanje (Napomena 2.2)	347	-
Početno stanje 1. januara 2018.	347	-
Smanjenje u toku godine (Napomena 7.)	(110)	-
Krajnje stanje	<u>237</u>	-

24. UPISANI KAPITAL

Upisani kapital se sastoji od 63.457.358 redovnih dionica nominalne vrijednosti 10 KM. Većinski vlasnik Društva je Federacija Bosne i Hercegovine.

Vlasnička struktura Društva na datum izvještavanja bila je kako slijedi:

	31. decembar 2018.		31. decembar 2017.	
	%	vrijednost	%	vrijednost
Federacija Bosne i Hercegovine	90,00	571.144	90	571.144
ZIF BIG - Investiciona grupa d.d. Sarajevo	0,75	4.736	0,81	5.164
Babić Sead	0,52	3.320	-	-
PREVENT BH d.o.o. Visoko	0,47	3.000	0,47	3.000
ZIF Prof Plus d.d. Sarajevo	0,41	2.620	0,41	2.620
ZIF Herbos Fond d.d. Mostar	0,37	2.330	0,41	2.619
Raiffeisen Bank d.d. BiH	0,25	1.601	0,38	2.419
ZIF Crobih Fond d.d. Mostar	0,41	2.602	0,38	2.382
ZIF Prevent invest d.d. Sarajevo	0,37	2.347	0,36	2.285
ZIF Naprijed d.d. Sarajevo	0,28	1.770	0,29	1.813
ZIF MI - Group d.d. Sarajevo	0,25	1.571	0,28	1.746
ZIF Fortuna Fond d.d. Bihać	0,22	1.404	0,22	1.404
UniCredit Bank d.d. Mostar	0,14	872	-	-
ZIF "BONUS" d.d. Mostar	0,13	832	-	-
Šećkanović Nail	0,11	724	-	-
Ostala pravna i fizička lica	5,31	33.701	5,99	37.978
	<u>100</u>	<u>634.574</u>	<u>100</u>	<u>634.574</u>

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

24. UPISANI KAPITAL (NASTAVAK)

Zakonske rezerve

Zakonske rezerve iskazane u iznosu od 310.324 hiljade KM formirane su u prethodnim godinama iz rezultata poslovanja u skladu sa Zakonom o privrednim društvima Federacije Bosne i Hercegovine.

Rezerve fer vrijednosti

Rezerve fer vrijednosti u iznosu od 866 hiljada KM (2017.: 3.034 KM) odnose se na stanje nerealizovanih dobitaka nakon promjene fer vrijednost dionica Eutelsat Communications, Pariz. Francuska u 2018. godini koje iznose 2.169 KM.

Akumulirana dobit

Akumulirana dobit iskazana u iznosu od 53.982 hiljade KM formirana je iz dosadašnjih rezultata u iznosu od 58.495 hiljade KM i aktuarskih gubitaka u iznosu od 4.513 hiljade KM, pri obračunu rezervisanja za primanja zaposlenih. Aktuarski gubici u tekućoj godini, pri obračunu rezervisanja za primanja zaposlenih iznose 1.095 hiljada KM.

25. ODGOĐENI PRIHOD

	2018.	2017.
Unaprijed naplaćeni prihod od saobraćaja - prepaid usluge	5.022	4.708
Donacije	2.933	4.050
Ostali unaprijed obračunati prihodi	80	28
	<u>8.035</u>	<u>8.786</u>
Dugoročni dio	2.448	3.526
Kratkoročni dio	5.587	5.260
Kretanje u odgođenom prihodu od donacija može se prikazati kako slijedi:		
	2018.	2017.
Stanje na početku godine	4.050	5.316
Priznato u bilansu uspjeha (Napomena 7.)	(1.117)	(1.266)
Stanje na kraju godine	<u>2.933</u>	<u>4.050</u>

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

26. OBAVEZE ZA PRIMANJA ZAPOSLENIH

	Dugoročna		Kratkoročna	
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
Rezervisanja za otpremnine	15.742	16.377	-	-
Rezervisanja za jubilarne nagrade	-	3.880	-	-
Ostala rezervisanja za naknade zaposlenim	-	-	-	-
Rezervisanja za neiskorištene dane godišnjeg odmora i kratkoročne obaveze za jubilarne nagrade i otpremnine	-	-	4.848	4.578
Obaveze za plate i naknade	-	-	9.919	10.418
Stanje na dan 31. decembra 2018.	<u>15.742</u>	<u>20.257</u>	<u>14.767</u>	<u>14.996</u>

Kretanja na rezervisanjima tokom godine mogu se prikazati kako slijedi:

	Otpremnine	Jubilarne nagrade	Neiskorišteni dani godišnjeg odmora	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2018.	16.377	3.880	4.578	24.835
Rezervacije tokom godine (Napomena 9.)	1.481	-	4.613	6.094
Otpuštanje rezervisanja (Napomena 9.)	(1.866)	(2.846)	-	(4.712)
Korištenje tokom godine	(1.345)	(1034)	(4578)	(6.957)
Aktuarski gubitak	1.095	-	-	1.095
Stanje na dan 31. decembra 2018.	<u>15.742</u>	=	<u>4.613</u>	<u>20.355</u>

Najvažnije pretpostavke korištene u svrhu aktuarskog vrednovanja se mogu prikazati kako slijedi:

	2018.	2017.
Diskontna stopa	3,00%	4,00%
Prekidi radnih odnosa	0,54%	0,50%
Stopa smrtnosti	0,33%	0,29%
Povećanje prosječne plaće u Društvu	1,00%	0,50%

U 2018. godini otpremnine su isplaćivane u visini šest prosječnih neto plaća radnika isplaćenih u prethodna tri mjeseca, odnosno šest prosječnih neto plaća isplaćenih u Društvu, ako je to za radnika povoljnije, uz novčanu naknadu u visini jedne neto prosječne plaće isplaćene u Društvu u posljednja tri mjeseca. Jubilarne nagrade su obračunate kao rezervacija za nagradu za dugogodišnji rad u iznosu 1 prosječne plate isplaćene u Društvu u prethodnom mjesecu za 10, 20 i 30 godina radnog staža.

Na dan 31. decembra 2018. godine Društvo je izvršilo rezervacije za otpremnine na osnovu aktuarskog obračuna te osnovice za isplatu otpremnina u penziju u iznosu od šest prosječnih neto plaća radnika isplaćenih u prethodna tri mjeseca u Društvu. Društvo nije izvršilo rezervisanja za jubilarne nagrade na dan 31. decembra 2018. godine, jer se iste više neće isplaćivati u skladu sa izmjenama Pravilnika o radu.

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

27. REZERVISANJA ZA SUDSKE SPOROVE

Kretanje u rezervisanjima tokom godine mogu se prikazati kako slijedi:

	Sudski sporovi
Stanje na dan 1. januara 2018.	2.601
Povećanje rezervisanja (Napomena 9.)	2.748
Korištenje tokom godine	-
Stanje na dan 31. decembra 2018.	<u>5.349</u>

Dodatne informacije o sudskim sporovima su objavljene u Napomeni 32.

28. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	31.12.2018.	31.12.2017.
Obaveze prema dobavljačima u zemlji	23.847	23.234
Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	4.962	4.655
	<u>28.809</u>	<u>27.889</u>

29. OBRAČUNATI TROŠKOVI

	31.12.2018.	31.12.2017.
Obračunati troškovi – redovno poslovanje	26.652	18.040
Obračunati troškovi – međunarodni saobraćaj	5.103	15.156
Ostali obračunati troškovi	509	362
	<u>32.264</u>	<u>33.558</u>

Obračunati troškovi u međunarodnom saobraćaju se odnose na usluge operatera u međunarodnom saobraćaju nastale do 31. decembra 2018. godine, a za koje Društvo nije primilo fakture. Društvo obračunava obavezu za nastale troškove na osnovu izmjerenog saobraćaja sa operaterima, a usklađenje istih evidentira u skladu sa naknadno prispjelim fakturama.

Obračunati troškovi u redovnom poslovanju u najvećem dijelu se odnose na troškove stimulacije distributerima, troškove održavanja, troškove programskog sadržaja, raznih vanjskih usluga, a za koje Društvo nije primilo fakture na datum izvještavanja.

30. OSTALE OBAVEZE

	31.12.2018.	31.12.2017.
Obaveze za dividende	5.607	5.792
Obaveze za PDV	3.372	3.268
Obaveze za primljene depozite i uplate	1.414	1.196
Primljeni avansi	619	329
Obaveze za donacije iz dobiti	1.015	1.015
Ostale obaveze	3.959	1.812
	<u>15.986</u>	<u>13.412</u>

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UGOVORNE OBAVEZE I UGOVORNA IMOVINA

Ugovorne obaveze i ugovorna imovina u skladu sa MSFI 15 se mogu prikazati kako slijedi:

	31.12.2018.	31.12.2017.
Ugovorna kratkoročna imovina	9.260	-
Ukupno ugovorena imovina	<u>9.260</u>	-
Ugovorene kratkoročne obaveze	3.852	-
Ukupno ugovorene obaveze	<u>3.852</u>	-

32. PREUZETE OBAVEZE

Na dan bilansa stanja Društvo ima sljedeće preuzete kapitalne obaveze:

- preuzete obaveze po osnovu investicija u iznosu od 116.172 hiljada KM (31. decembar 2017.: 26.985 hiljada KM);
- preuzete obaveze po osnovu nabavki mobilnih aparata i kompjuterske opreme u iznosu od 0 hiljada KM (31. decembar 2017.: 0 hiljadu KM);
- preuzete obaveze po osnovu zaključenih ugovora za usluge za "Moja TV" i ostale reklamno-propagandne usluge u iznosu od 30.725 hiljada KM (31. decembar 2017.: 26.352 hiljada KM).
- Ugovori za najam i održavanje i ostalo 34.441 hiljade KM (31. decembar 2018.: 1.953 hiljada KM).

33. POTENCIJALNE OBAVEZE

Na dan 31. decembra 2018. godine, protiv Društva su u toku pravni sporovi u ukupnom iznosu od 126.243 hiljade KM (2017.: 66.625 hiljada KM), po osnovu tužbi zaposlenika u iznosu od 51.100 hiljada KM i poslovnih partnera u iznosu od 75.143 hiljade KM.

Tužbe zaposlenika

Ukupna vrijednost sporova pokrenutih od strane zaposlenih iznosi 51.100 hiljada KM na dan 31. decembra 2018. godine. Najznačajniji sudski spor u iznosu od 51.100 hiljada KM odnosi se na tužbu pokrenutu od strane Sindikata BH Telecoma u 2014. godini i naknadno podnijetih pojedinačnih tužbi radnika po istom osnovu. Tužbeni zahtjev je postavljen na način da se putem emisije dionica za zaposlene, rasporedom dobiti za tu namjenu, izvrši prenos dionica na uposlenike u visini od 5% osnovnog kapitala Društva ili ukupno 3.344.554 dionica nominalne vrijednosti od 10 KM, te da za period od dana donošenja granskog kolektivnog ugovora 4. decembra 2006. godine, pa do dana donošenja sudske odluke, nadoknadi šteta u vidu izgubljene koristi za zaposlenike u iznosu od cca 51.100 hiljada KM. Iznos će biti preciziran nakon provedenog vještačenja, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na iznose godišnjih dividendi za svaku poslovnu godinu počev od 1. maja u godini za prethodnu godinu pa do konačne isplate. Sa istim tužbenim zahtjevom protiv Društva se vodi cca 400 sporova koji su pokrenuli radnici pojedinačno. Vrhovni sud FBiH je 10. marta 2017. godine donio Odluku u kojoj se navodi da zaštita svojih prava iz člana 84. Kolektivnog ugovora za područje telekomunikacija u FBiH u smislu prenosa pripadajućeg dijela dionica na zaposlene ili isplate protuvrijednosti dionica u novcu, radnik Dioničkog društva BH Telecom d.d. Sarajevo, u sudskom postupku može tražiti tek nakon provedene emisije dionica, kada stiče aktivnu legitimaciju u individualnom građanskom sporu. Na temelju mišljenja Izvršne direkcije za pravne poslove, upravljanje organizacijom i ljudskim resursima Društva vjeruje se da nije vjerovatno da će Društvo izgubiti ovaj spor.

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. POTENCIJALNE OBAVEZE (NASTAVAK)

Komercijalni sporovi

Komercijalni sporovi su nastali u toku redovnog poslovanja Društva i na dan 31. decembra 2018. godine njihova ukupna vrijednost iznosi 75.143 hiljade KM (2017.: 21.625 hiljada KM). Uprava smatra da ovi sudski sporovi uglavnom nemaju osnova. Društvo je napravilo rezervisanja u iznosu od 5.349 hiljada KM (Napomena 27.) na osnovu procjene za negativne ishode ovih sporova.

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Društvo je u većinskom vlasništvu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine. U nastavku su prikazane značajnije transakcije s društvima koja kontroliše Vlada Federacije Bosne i Hercegovine. Ostale transakcije s društvima koja kontroliše Vlada nisu individualno značajne; one nastaju tokom redovnog poslovanja.

a) Povezana lica pod zajedničkom kontrolom - Društva koja kontroliše Vlada

Društvo je u većinskom vlasništvu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine. U nastavku su prikazane značajnije transakcije s društvima koja kontroliše Vlada Federacije Bosne i Hercegovine. Ostale transakcije s društvima koja kontroliše Vlada nisu individualno značajne; one nastaju tokom redovnog poslovanja.

Potraživanja sa nedospjelim ratama

		31.12.2018.	31.12.2017.
	fakturisano sa PDV	637	734
HT Mostar	obračunato nefakturisano bez PDV	-	-
	ukupno	637	734
	fakturisano sa PDV	36	23
JP Autoceste FBiH	obračunato nefakturisano bez PDV	-	-
	ukupno	36	23
	fakturisano sa PDV	199	193
Elektroprivreda BiH	obračunato nefakturisano bez PDV	-	-
	ukupno	199	193
	fakturisano sa PDV	49	67
Lutrija BiH	obračunato nefakturisano bez PDV	-	(8)
	ukupno	49	59
	fakturisano sa PDV	52	47
JP BH Pošta	obračunato nefakturisano bez PDV	-	-
	ukupno	52	47
SVEUKUPNO POTRAŽIVANJA		<u>973</u>	<u>1.056</u>

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (NASTAVAK)

a) Povezana lica pod zajedničkom kontrolom - Društva koja kontroliše Vlada

Obaveze

		31.12.2018.	31.12.2017.
	fakturisano sa PDV	296	384
JP BH Pošta	obračunato nefakturisano bez PDV	956	840
	ukupno	1.252	1.224
	fakturisano sa PDV	453	604
Energoinvest d.d.	obračunato nefakturisano bez PDV	762	388
	ukupno	1.215	992
	fakturisano sa PDV	72	38
HT Mostar	obračunato nefakturisano bez PDV	393	546
	ukupno	465	584
SVEUKUPNO OBAVEZE		<u>2.932</u>	<u>2.800</u>

Prihodi (promet kupaca bez PDV)

		31.12.2018.	31.12.2017.
HT Mostar		6.000	7.812
JP BH Pošta		450	495
JP Autoceste FBiH		111	172
Elektroprivreda BiH		968	955
Lutrija BiH		374	394
		<u>7.903</u>	<u>9.827</u>

Rashodi (promet dobavljača bez PDV)

		31.12.2018.	31.12.2017.
JP BH Pošta		13.621	14.921
HT Mostar		5.536	6.295
Energoinvest d.d.		4.006	1.986
		<u>23.163</u>	<u>23.202</u>

b) Isplate članovima Uprave i Nadzornog odbora

Članovima Uprave i Nadzornog odbora isplaćene su tokom godine sljedeće naknade:

	2018.	2017.
Bruto naknade članovima Uprave	830	843
Bruto naknade članovima Nadzornog odbora	131	135
	<u>961</u>	<u>978</u>

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

35. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

Kategorije finansijskih instrumenata

Finansijski instrumenti su klasificirani u slijedeće kategorije fer vrijednosti:

	Napomena	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Finansijska imovina			
Po amortiziranom trošku (kredit i potraživanja uključujući novac i novčane ekvivalente	16,17,18,19, 21,22,23	394.594	411.883
Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	15	19.496	-
Finansijska imovina namijenjena prodaji	15	-	21.906
		<u>414.090</u>	<u>433.789</u>
Finansijske obaveze			
Po amortiziranom trošku	11,26,28,29,30	90.926	85.614
		<u>90.926</u>	<u>85.614</u>

35.1. Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Sektor za finansijske poslove unutar Izvršne direkcije za ekonomsko finansijske poslove Društva, koordinira pristupom domaćim i međunarodnim finansijskim tržištima. Finansijski rizici se prate kroz katalog rizika koji se dostavlja predstavniku za kvalitet u okviru izvršne direkcije, koji dalje saraduje sa Direkcijom za razvoj sistema upravljanja. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući valutni rizik, rizik kamatne stope i cjenovni rizik), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik novčanog toka kamatne stope.

35.2. Tržišni rizik

Aktivnosti Društva su primarno izložene finansijskom riziku promjene kursa strane valute i kamatne stope (pogledati ispod). Izloženost tržišnom riziku se dopunjava analizom osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Društva tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

35.3. Valutni rizik

Društvo obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama po osnovu kojih dolazi do izloženosti promjenama kurseva stranih valuta.

Knjigovodstvena vrijednost monetarne finansijske imovine i obaveza Društva denominiranih u stranoj valuti na dan izvještavanja je kako slijedi:

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

35. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

35.3. Valutni rizik (nastavak)

	Sredstva		Obaveze	
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
EUR - euro	25.290	32.834	15.157	21.325
SDR - Specijalna prava vučenja	2.320	3.233	244	1.863
HRK - hrvatska kuna	-	-	-	99
USD - američki dolar	515	419	203	116
CHF - švicarski franak	1	-	62	60
GBP - britanska funta	-	-	-	-
HUF - mađarska forinta	1	-	-	-

Društvo je izloženo valutnom riziku u slučaju promjene kursa valuta EUR, USD i SDR. U sljedećoj tabeli je prikazana analiza efekata promjene kursa KM u iznosu na povećanje ili smanjenje vrijednosti KM za 10% u odnosu na strane valute. 10% je stopa koja se koristi pri internom izvještavanju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama kurseva stranih valuta. Analiza se vrši za imovinu i obaveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju perioda za promjenu kursa strane valute od 10%. Pozitivan iznos niže ukazuje na povećanje dobiti kada KM u odnosu na relevantnu valutu jača za 10%. Za 10% slabljenja KM u odnosu na relevantnu valutu, efekat na dobit i kapital bi bio isti, ali u negativnom iznosu.

Valuta	Efekti promjene kursa (dobit ili gubitak)	
	31.12.2018.	31.12.2017.
CHF - švicarski franak	6	6
USD – američki dolar	31	30
SDR – specijalna prava vučenja	208	137

Po mišljenju Uprave, analiza osjetljivosti nije reprezentativna u smislu inherentnog valutnog rizika za EUR jer je u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine KM fiksno vezana za EUR. Izmjena kursa bi zahtijevala izmjenu zakona i usvajanje od Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

35.4. Upravljanje kamatnim rizikom

Društvo je izloženo kamatnom riziku jer plasira sredstva po fiksnim kamatnim stopama. Izloženost Društva riziku promjene kamatnih stopa po osnovu finansijske imovine i obaveza je detaljno prikazana u Napomeni 36.7 Upravljanje rizikom likvidnosti.

35.5. Analiza osjetljivosti kamatne stope

Analiza efekata promjene kamatne stope urađena je za finansijske instrumente za koje je Društvo izloženo kamatnom riziku na datum izvještajnog perioda. Analiza je urađena pod pretpostavkom da je preostali iznos finansijskih instrumenata na datum izvještajnog perioda bio nepodmiren čitavu godinu. Promjena stope od 50 baznih jedinica (0,5%) koristi se za potrebe internog izvještavanja Upravi o riziku kamatnih stopa i predstavlja procjenu Uprave razumno mogućih promjena kamatnih stopa.

U slučaju povećanja, odnosno smanjenja kamatnih stopa za 50 baznih jedinica (0,5%), a da su sve ostale varijable ostale nepromijenjene, finansijski rezultat za godinu koja je završila 31. decembra 2018. bi se povećao/smanjio za iznos od 1.223 hiljade KM (2017.: povećao/smanjio za 1.999 hiljada KM).

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

35. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

35.6. Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik se odnosi na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obaveze što će rezultirati finansijskim gubitkom Društva. Društvo je usvojilo politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanj enje rizika i finansijskih gubitaka.

Izloženost Društva i kreditni rejting klijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je razdijeljena između odobrenih klijenata. Kreditna izloženost kontrolira se ograničenjima klijenata koje godišnje pregleda i odobrava Uprava.

Potraživanja od kupaca razdijeljena su na značajan broj klijenata u različitim industrijama i geografskim područjima. Društvo nema značajnu izloženost kreditnom riziku ni prema jednom kupcu ili grupi kupaca koji imaju slične osobine. Društvo definira kupce da imaju slične osobine ako su povezana lica.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine prikazana u finansijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovu umanj enja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Društva kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku na datum izvještavanja iznosi kako slijedi:

	Napomena	31.12.2018.	31.12.2017.
Kreditni kupci	16	37.252	35.496
Kreditni zaposleni	17	1.399	1.643
Depoziti	18, 22	242.170	242.017
Potraživanja od kupaca	21	52.994	59.607
Novac i novčani ekvivalenti	23	23.553	34.769
		<u>357.368</u>	<u>373.532</u>

35.7. Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi Društva, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti u skladu sa potrebama Društva. Društvo upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, kreditima od strane banaka kao i ostalim izvorima finansiranja, time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tokove i uspoređuje profile dospjeća finansijske imovine i obaveza.

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

35. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

35.8. Tabela za kamatni rizik i rizik likvidnosti

Dospijeće nederivatne finansijske imovine

Opis	Ponderisana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjesec	2 - 6 mjeseci	7 - 12 mjeseci	2 - 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2018.							
Bez kamata	-	115.611	9.107	295	1.336	24.449	150.798
Instrumenti po fikasnoj kamatnoj stopi	1,88%	196.150	100	36.219	32.506	280	265.255
UKUPNO		<u>311.761</u>	<u>9.207</u>	<u>36.514</u>	<u>33.842</u>	<u>24.729</u>	<u>416.053</u>
31. decembar 2017.							
Bez kamata	-	124.769	8.887	299	1.030	29.224	164.209
Instrumenti po fikasnoj kamatnoj stopi	1,42%	190.211	100	15.306	68.480	520	274.617
UKUPNO		<u>314.980</u>	<u>8.987</u>	<u>15.605</u>	<u>69.510</u>	<u>29.744</u>	<u>438.826</u>

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospieća Društva za nederivatne finansijske obaveze. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Društva može tražiti da plati.

Dospijeće nederivatnih finansijskih obaveza

	Knjig. vrijednost	Ugovoreni novčani tokovi	Do 1 mjesec	2 - 6 mjeseci	7 - 12 mjeseci	2 - 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2018.								
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	54.714	54.714	37.022	3.932	3.346	5.296	5.118	54.714
Odgođeni porez na dobit	96	96	-	-	96	-	-	96
Obračunati troškovi	36.116	36.116	28.037	5.103	2.976	-	-	36.116
UKUPNO 2018.	<u>90.926</u>	<u>90.926</u>	<u>65.059</u>	<u>9.035</u>	<u>6.418</u>	<u>5.296</u>	<u>5.118</u>	<u>90.926</u>
31. decembar 2017.								
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	51.713	51.713	35.222	6.044	852	4.383	5.212	51.713
Odgođeni porez na dobit	337	337	-	-	337	-	-	337
Obračunati troškovi	33.564	33.564	18.403	15.161	-	-	-	33.564
UKUPNO 2017.	<u>85.614</u>	<u>85.614</u>	<u>53.625</u>	<u>21.205</u>	<u>1.189</u>	<u>4.383</u>	<u>5.212</u>	<u>85.614</u>

36. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI

36.1. Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Društva koji se mjere po fer vrijednosti na ponavljajućoj osnovi, iz perioda u period.

Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prijenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerenja, bez obzira na to je li ta cijena direktno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine ili obaveza, Društvo uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveza kada bi učesnici na tržištu uzeli u obzir ove karakteristike kod određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerenja. Fer vrijednost za mjerenje i/ili za svrhu objavljivanja u ovim finansijskim izvještajima je određena na takvoj osnovi, osim za mjerenja koja imaju neke sličnosti u fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednosti, kao što su neto utrživa vrijednost prema MRS 2 ili vrijednost u upotrebi prema MRS 36.

Osim toga za potrebe finansijskog izvještavanja, pokazatelji fer vrijednosti su podijeljeni na nivoe 1, 2 ili 3 na temelju stepena do kojeg je vrednovanje fer vrijednosti moguće posmatrati i prema značaju vrednovanja fer vrijednosti u cijelosti, kako slijedi:

- *Nivo 1* - ulazni podaci su kotirane cijene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obaveze kojima Društvo može pristupiti na datum mjerenja;
- *Nivo 2* - ulazni podaci, osim onih kotiranih cijena koje su uključene u Nivo 1, koji su uočljivi za imovinu ili obaveze, bilo direktno ili indirektno; i
- *Nivo 3* - ulazni podaci su neuočljivi ulazni podaci za imovinu ili obaveze.

Finansijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama (KM), obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja Društva. Konvertibilna marka je fiksno vezana za euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI zahtijeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika, te objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosuđivanjima primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima, objavljene su u Napomeni 4.

Određena finansijska imovina Društva mjeri se po fer vrijednosti na kraju svakog izvještajnog perioda. Sljedeća tabela daje informacije o tome kako se utvrđuju fer vrijednosti ove finansijske imovine (posebno, tehnike vrednovanja i ulazni podaci koji se koriste).

Finansijska imovina/finansijske obaveze	Fer vrijednost na dan		Hijerarhija fer vrijednosti	Tehnike vrednovanja i ulazni podaci
	31.12.2018.	31.12.2017.		
1) Nederivativna finansijska imovina raspoloživa za prodaju (Napomena 15.)	Vlasničke vrijednosnice koje kotiraju na berzi u Francuskoj - 19.496 hiljada KM	Vlasničke vrijednosnice koje kotiraju na berzi u Francuskoj - 21.906 hiljada KM	Nivo 1	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.

36. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

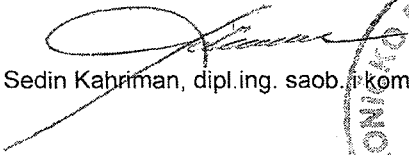
36.2. Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Društva koji se ne mjere po fer vrijednosti na ponavljajućoj osnovi, iz perioda u period (ali se zahtijeva objavljivanje njihove fer vrijednosti)

Društvo nema finansijske imovine, niti finansijskih obaveza koje se mjere po fer vrijednosti na trajnoj osnovi. Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi finansijske imovine i finansijskih obaveza priznati u finansijskim izvještajima približno odgovaraju njihovim fer vrijednostima.

37. ODOBRAVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Ove finansijske izvještaje odobrila je Uprava Društva dana 23. maja 2019. godine.

V.D. GENERALNI DIREKTOR

mr. Sedin Kahrman, dipl.ing. saob. i kom.

V.D. IZVRŠNI DIREKTOR ZA EKONOMSKO
FINANSIJSKE POSLOVE

Orhideja Junuzovic, dipl.ecc.